

[ישיבת ע](#)

סדר הלימוד לעילוי נשמה



תפילות וסגולות



דף הבית



חפש

[כל הזכויות שמורות - לפרטים](#)[חזור](#)

בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל הרה"ג יעקב יעקב שליט"א

סדר הלימוד לעילוי נשמה

ליקט וערך הרב יעקב יעקב שליט"א

לחץ כאן לבניית נוסח לימוד לפי שם הנפטר

[תפילה שאומרים לפני הלימוד](#)[פתח אליהו](#)[תהלים פרק קיט' \(אלפא ביתא\)](#)

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

[פרקי משנה לפי סדר א-ב](#)

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

[מסכת מקואות פרק ז' \(אותיות נשמה\)](#)[מסכת כלים פרק כד](#)[זוהר \(קטע מהאדרא זוטא\)](#)[תפילה לאחר הלימוד](#)[קדיש על ישראל](#)

השכבהברכת בית העלמיןמזמורי תהילים שנוהגים לקרוא בבית העלמין

פרק-לג פרק-טז פרק-יז פרק-עב פרק-צא פרק-קד פרק-קל

תפילה שאומרים לפני הלימוד

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיַעֲלֶה לְרָצוֹן לְמוֹד לּוֹמְדִים לְשֵׁם נְשֻׁמַּת (פב"פ) ע"ה. וּבְזָכוֹת לְמוֹד זֶה, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגָּ שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ, שֶׁתְּצַרֵּר נְשֻׁמַּתוֹ (נשמתה) בְּצִרּוֹר הַחַיִּים. וְתַכְפֵּר וְתִמְחַה וְתִמְחַק כָּל מֵה שֶׁחָטָא וְעוֹה וּפְשַׁע (שחטאה ועושה ופשעו עָשָׂה (עשתה) דָּבָר שֶׁלֹּא כְּרָצוֹנְךָ. וְאֵל תִּזְכֹּר לוֹ (לה) שׁוֹם חָטָא וְעוֹן וְנִ אֵלָּא כָּל הַמַּצּוֹת שֶׁעָשָׂה תִזְכָּרָם לוֹ (לה) לְטוֹבָה. וְרוּחוֹ (וּרוּחָה) תִּן הַיּוֹשְׁבִים בְּגֵן עֵדֶן, וְנְשֻׁמַּתוֹ תִתְעַדֵּן בְּטוֹב הַצָּפוֹן לְצַדִּיקִים וְתִ מְנוּחָתוֹ (מנוחתה), וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמֵד לְגוֹרְלוֹ (לגורלה). וְיִלְוֶה אֱלֹהֵי נִ מְשֻׁכָּבוֹ (משכבה) יָבֵא שְׁלוֹם, כְּדָכְתִּיב יָבֵא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מְשֻׁכְבוֹתָו וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ (עמה) בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת. אֲ רָצוֹן:

יְהִיוּ לְרָצוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי:

פתח אליהו

פְּתַח אֱלֵיָהוּ (הנביא זכור לטוב) וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלַמִּין דְּאַנְתָּ הוּא חָד וְלֹא בִּי הוּא עֲלָאָה עַל כָּל עֲלָאִין, סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין, לִית מְחַשְׁבָּה תְּפִי אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת עֶשֶׂר תְּקוּנִין, וְקִרְיָנָן לֹון עֶשֶׂר סְפִירָן, לְאַנְהָא סְתִימִין דְּלֹא אֲתַגְלִיין, וְעֲלַמִּין דְּאַתְגְּלִיין, וּבְהוֹן אֲתַכְּסִיאַת מְבַנִּי הוּא דְקָשִׁיר לֹון, וּמְיַחַד לֹון, וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלָגָא, כָּל מָאן דְּאַפְ חֲבָרִיה מְאַלִּין עֶשֶׂר, אֲתַחֲשִׁיב לִיה כְּאַלוּ אֲפִרִישׁ בְּךָ.

וְאַלִּין עֶשֶׂר סְפִירָן אֵינֹון אֲזִלִּין כְּסֻדְרוֹן, חָד אַרְיָד, וְחָד קָצֵר, וְחָד הוּא דְאַנְהִיג לֹון, וְלִית מָאן דְּאַנְהִיג לְךָ, לֹא לְעִילָא וְלֹא לְתַתָּא וְלֹא לְבוּשִׁין תְּקִינַת לֹון, דְּמַנְיִיהוּ פְּרַחִין נְשָׁמַתִּין לְבַנֵּי נְשָׂא, וְכַמָּה גוּפִין דְּאַתְקָרִיאוּ גוּפָא לְגַבֵּי לְבוּשִׁין דְּמַכְּסִיין עֲלִיהוֹן, וְאַתְקָרִיאוּ בְּתַקּוּנָן דְּרוּעָא יְמִינָא, גְבוּרָה דְּרוּעָא שְׁמַאלָא, תְּפַאֲרַת גוּפָא, נְצַח וְהוּד וְיִסוּד סִיּוּמָא דְּגוּפָא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, מְלָכוּת פַּה תוֹרָה שְׁבַעַל פַּה קְ

חֲכָמָה מוּחָא אִיהוּ מְחַשְׁבָּה מְלָגוֹ, בִּינָה לְבָא וּבָה הֵלֵב מְבִין, וְעַד כְּתִיב הַנְּסֻתְרוֹת לִיהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ, כְּתֵר עֲלִיּוֹן אִיהוּ כְּתֵר מְלָכוּת, וְ מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית, וְאִיהוּ קַרְקַפְתָּא דְּתַפְלִי, מְלָגוֹ אִיהוּ יוּ"ד ה"א, דְּאִיהוּ אֲרַח אֲצִילוֹת, אִיהוּ שְׁקִיּוֹ דְּאִילָנָא בְּדְרוּעוּי וְעַנְפוּי, כּוֹ לְאִילָנָא, וְאַתְרַבֵּי בְּהוּא שְׁקִיּוֹ.

רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, אַנְתָּ הוּא עֲלַת הָעֲלוֹת, סִבַּת הַסְּבוֹת, דְּאַשְׁקִי לְאִי נְבִיעוּ, וְהוּא נְבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמַתָּא לְגוּפָא, דְּאִיהוּ חַיִּים לְגוּפָא, וּבִן וְלִית דְּיוֹקְנָא מְכַל מַה דְּלָגוּ וּלְבָר, וּבְרַאֲתָ שְׁמִיא וְאַרְעָא, וְאַפִּיקַת מְ וְסִיְהָרָא וְכַכְבֵּיא וּמְזִלִי, וּבְאַרְעָא אֲלָנִין וְדִשְׁאִין וְגִנְתָּא דְּעָדוֹן וְעַ וְעוּפִין וְנוּנִין וּבְנֵי נְשָׂא, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהוֹן עֲלָאִין, וְאִידָּ יִתְנַהֲגוּן וְתַתָּאִין, וְאִידָּ אֲשְׁתְּמוּדְעָאן מְעֲלָאִי וְתַתָּאִי, וְלִית דְּיַדְעָ בְּךָ כָּלֵל. וּבִ יַחֲדָא בְּעֲלָאִי וְתַתָּאִי, וְאַנְתָּ אֲשְׁתְּמוּדְעָ אָדוֹן עַל כָּלָא, וְכָל סְפִירָן לִיה שֵׁם יַדְיעַ, וּבְהוֹן אֲתַקָּרִיאוּ מְלָאֲכֵיא, וְאַנְתָּ לִית לְךָ שֵׁם יַדְיעַ, מְמַלָּא כָּל שְׁמָהוֹן, וְאַנְתָּ הוּא שְׁלִימוּ דְּכֻלְהוֹן, וְכַד אַנְתָּ תְּסַתְּלַק מְנַהוּ כְּלָהוּ שְׁמָהוֹן כְּגוּפָא בְּלָא נְשָׁמַתָּא.

אַנְתָּ חַכִּים וְלֹא בְּחֲכָמָה יַדְיעַ, אַנְתָּ הוּא מְבִין וְלֹא מְבִינָה יַדְיעַ אַתְר יַדְיעַ אֲלָא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא תּוּקְפָד וְחִילְדָּ לְבַנֵּי נְשָׂא, וְלֹא חֲזָ אֲתַנְהִיג עֲלָמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי, דְּאֵינֹון צְדָק וּמְשַׁפֵּט, כְּפּוּס עוּבְדִּיהוּ דִּין אִיהוּ גְבוּרָה, מְשַׁפֵּט עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא, צְדָק מְלָכוּתָא קְדִי צְדָק תְּרִין סְמְכֵי קְשׁוּט, הִין צְדָק אוֹת בְּרִית, כָּלָא לְאַחֲזָאָה אֲ

עֲלֵמָא, אֲבָל לֹא דְאִית לָךְ צְדָק יִדְעָא דְאִיהוּ דִּין, וְלֹא מְשַׁפֵּט יְיָ
רַחֲמֵי, וְלֹא מְכַל אֱלִין מְדוּת כָּלֵל.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתְחַדְּשׁוּן מַלְיָן עַל יְדָךְ, דְּהָא רְשׁוּתָא אֲתִיְהִיב לָךְ.
טְמִירִין עַל יְדָךְ, מַה דְּלֵא אֲתִיְהִיב רְשׁוּ לְגַלְגָּא לְשׁוּם בְּרַ נֶשׁ עַד כֶּ
שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, לָךְ יְהוּיִהּ הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה וְכוּ', עֲלֵאִין שְׁמַעוּ אֲ
דְחַבְרוֹן, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אֲתַעְרוּ מְשַׁנְתְּכוֹן, הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרַ
צְדִיקָא דְאִינוּן מְסַטְרָא דְהָהוּא דְאֲתַמַּר בְּהָ אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר,
מֵתִים, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּהוֹן הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ וְכוּ', הַקִּיצוּ אֲנַתְּ וְ
מְהִימְנָא אֲתַעַר אֲנַתְּ וְאַבְהוֹן לְאֲתַעְרוּתָא דְשְׁכִינְתָא דְאִיהִי יִשְׁנָה בְּ
כַעַן צְדִיקָא כְּלָהוּ דְמִיכִין וְשִׁינְתָא בְּחוּרִיהוֹן.

מִיָּד יְהִיבַת שְׁכִינְתָא תַּלְתָּ קַלִּין לְגַבֵּי רַעֲיָא מְהִימְנָא, וַיִּימָא לִיה
מְהִימְנָא, דְּהָא עֲלָךְ אֲתַמַּר קוּל דְּדוּדֵי דוּפֶק לְגַבֵּאֵי בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּ
בְּהוֹן, פִּתְחִי לִי אַחוּתֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי, דְּהָא תַם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן
לְהַגְלוּתָךְ.

שְׂרַאשֵׁי נְמָלָא טָל, מַאי נְמָלָא טָל אֲלָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְ
דְּמִיּוּמָא דְאֲתַחַרְבַּב בֵּי מְקַדְשָׁא דְעָאֲלָנָא בְּבֵיתָא דִּילִי, וְעָאֲלָנָא בֵּי
הַכִּי, דְּלֵא עָאֲלָנָא כָּל זְמַנָּא דְאֲנַתְּ בְּגָלוּתָא, הָרִי לָךְ סִימְנָא שְׂרַאשֵׁ
הִיא שְׁכִינְתָא בְּגָלוּתָא, שְׁלִימוּ דִילָהּ וְחַיִּים דִּילָהּ אִיהוּ טָל, וְדָא
הִיא וְאִיו, וְהִיא אִיהִי שְׁכִינְתָא דְלֵא מְחוּשְׁבֹן טָל, אֲלָא יוּיִד
דְּסַלִּיקוּ אֲתוּוֹן לְחַשְׁבֹן טָל, דְּאִיהוּ מְלִיא לְשְׁכִינְתָא מְנַבְּיעוּ דְ
עֲלֵאִין, מִיָּד קָם רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאַבְהוֹן קַדִּישִׁין עַמִּיָּה, עַד כֹּאן רָזָא

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

תהלים פרק קיט' (אלפא ביתא)

נוהגים לומר פסוקי תהלים לפי שם הנפטר. כגון: יצחק בן שרה, יקראו את הפסוקים המתחיל
צ' ח' קי' ב' נ' ש' ר' ה'.

א

אֲשֶׁרִי תַמְיַמִּי דָרָךְ, הַהִלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה: אֲשֶׁרִי, נִצְרִי עֵדוֹת
 יִדְרְשׁוּהוּ: אֵף לֹא פָעַלְנוּ עוֹלָה, בְּדַרְכֵי הַלְכוּ: אֶתְּהָ צוֹיִתָּה פְקוּדֵיךָ, וְ
 אַחֲלִי יִכְנוּ דַרְכֵי, לְשֹׁמֵר חֻקֶיךָ: אִז לֹא-אֲבוֹשׁ, בְּהִבִּיטִי אֶל-כָּל-מִצְ
 בִּישָׁר לֵבָב, בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה: אֶת-חֻקֶיךָ אֲשֹׁמֵר, אֶל-תַּעֲזוּבֵנִי עַד

ב

בַּמָּה יִזְכֶּה-נַעַר אֶת-אֲרוּחוֹ, לְשֹׁמֵר כְּדַבְּרֶךָ: בְּכָל-לִבִּי דִרְשָׁתִיךָ,
 מִמִּצְוֹתֶיךָ: בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרֹתֶיךָ, לְמַעַן לֹא אֶחְטֵא-לָךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְ
 חֻקֶיךָ: בִּשְׁפָתַי סִפְרָתִי, כָּל מִשְׁפָּטֵי-פִיךָ: בְּדַרְךָ עֵדוֹתֶיךָ שִׁשְׁתִּי
 בְּפִקּוּדֵיךָ אֲשִׁיחָה, וְאֲבִיטָה אֲרוּחֹתֶיךָ: בְּחֻקֹתֶיךָ אֲשַׁתְּעָשֶׂע, לֹא אֲשַׁכֵּחַ

ג

גָּמַל עַל-עֲבֹדְךָ אַחִיָּה, וְאֲשֹׁמְרָה דְבָרְךָ: גַּל-עֵינַי וְאֲבִיטָה, נִפְלְאוֹת כֹּ
 אֲנֹכִי בְּאָרֶץ, אֶל-תִּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ: גְּרָסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה,
 בְּכָל-עֵת: גְּעַרְתָּ, זָדִים אֲרוּרִים, הַשְׂגִּים מִמִּצְוֹתֶיךָ: גַּל מַעְלִי, חָרוֹ
 עֵדוֹתֶיךָ נִצְרָתִי: גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָרוּ, עֲבֹדְךָ יִשִּׁיחַ בְּחֻקֶיךָ:
 שַׁעֲשָׁעִי, אֲנִישִׁי עֲצָתִי:

ד

דְּבַקָה לְעֶפֶר נַפְשִׁי, חִינִי כְּדַבְּרֶךָ: דַּרְכֵי סִפְרָתִי וְתַעֲנִנִי, לִמּוֹ
 דְרֶךְ-פְּקוּדֵיךָ הִבִּינִנִי, וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: דָּלַפָּה נַפְשִׁי, מִתּוֹ
 כְּדַבְּרֶךָ: דָּרֶךְ-שֹׁקֵר הִסֵּר מִמֶּנִּי, וְתוֹרַתְךָ חָנְנִי: דָּרֶךְ-אֶמוּנָה בְּחָרָה
 שׁוֹיִתִּי: דְּבַקְתִּי בְּעֵדוֹתֶיךָ, יְהוָה אֶל-תִּבְיַשְׁנִי: דָּרֶךְ-מִצְוֹתֶיךָ אֲרוּץ
 לִבִּי:

ה

הוֹרְנִי יְהוָה דְּרֹךְ חֻקֶיךָ, וְאַצְרְנָה עֵקֶב: הִבִּינִי וְאַצְרָה תוֹרֹתֶיךָ
בְּכָל-לֵב: הִדְרִיכֵנִי בְּנִתְיָב מִצּוֹתֶיךָ, כִּי-בוֹ חִפְצָתִי: הֵט-לְבִי אֶל-עַ
אֶל-בָּצַע: הֶעֱבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוָא, בְּדַרְכֶּךָ חֵינִי: הֶקֶם לְעַבְדְּךָ אֲנִי
לְיִרְאַתְךָ: הֶעֱבֵר חֲרָפְתִי אֲשֶׁר יָגַרְתִּי, כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: הִנֵּה תֹאבֵךְ
בְּצַדִּיקְתְּךָ חֵינִי:

ו

וַיְבֹאֲנִי חֲסֹדְךָ יְהוָה, תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרֹתֶיךָ: וְאַעֲנֶה חֲרָפִי דָבָר, כִּי-בָטוֹן
וְאֶל-תִּצֵּל מִפִּי דָבָר-אִמֶת עַד-מָאֵד, כִּי לְמִשְׁפָּטֶיךָ יִחַלְתִּי: וְאַשְׁכֵּךְ
תְּמִיד, לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַתְהַלֵּכָה בְּרַחֲבָה, כִּי פִקְדֵיךָ דָרְשָׁתִי: וְאַדְבָּרָה
מְלָכִים, וְלֹא אֲבוֹשׁ: וְאַשְׁתַּעֲשַׂע בְּמִצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי:
אֶל-מִצּוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר אָהַבְתִּי, וְאַשְׁיַחָה בְּחֻקֶיךָ:

ז

זָכַר-דָּבָר לְעַבְדְּךָ, עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי: זֹאת נִחַמְתִּי בְּעֵנַיִי, כִּי אִמְרֹתֶיךָ וְ
הִלִּיצְנִי עַד-מָאֵד, מִתּוֹרֹתֶיךָ לֹא נָטִיתִי: זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה
זִלְעָפָה אֶחְזַתְנִי מִרְשָׁעִים, עֲזָבִי תוֹרֹתֶיךָ: זְמֵרוֹת הָיוּ-לִי חֻקֶיךָ בְּ
זְכָרְתִי בַלְיִלָה שְׁמֶךָ יְהוָה, וְאַשְׁמְרָה תוֹרֹתֶיךָ: זֹאת הִיִּתָּה-לִּי, כִּי פִקְדֵךְ

ח

חִלְקֵי יְהוָה אִמְרֹתִי, לְשֹׁמֵר דְּבָרֶיךָ: חִלִּיתִי פָּנֶיךָ בְּכָל-לֵב, חֲנִנִי
חֲשַׁבְתִּי דַרְכֵי, וְאַשְׁיִבָה רַגְלִי אֶל-עֲדוֹתֶיךָ: חֲשַׁתִּי, וְלֹא הִתְמַהְמַחַ
מִצּוֹתֶיךָ: חֲבָלֵי רְשָׁעִים עֲוֹדְנִי, תוֹרֹתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: חֲצוֹת-לַיְלָה אֲנִי
לָךְ, עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה: חֲבֵר אֲנִי לְכָל-אֲשֶׁר יִרְאוּךָ, וְלִשְׁמֵרֵי פִקְדוֹ

יְהוָה מְלֶאֶה הָאָרֶץ, חֻקֶּיךָ לְמִדְנִי :

ט

טוב עֲשִׂיתָ עִם-עַבְדְּךָ, יְהוָה כְּדַבְּרְךָ: טוב טַעַם וְדַעַת לְמִדְנִי, כִּי הֶאֱמַנְתִּי: טָרַם אֶעֱנֶה אֲנִי שִׁגְג, וְעַתָּה אִמְרַתְךָ שְׁמַרְתִּי: טוב-אֶ לְמִדְנִי חֻקֶּיךָ: טָפְלוּ עָלַי שְׁקַר זָדִים, אֲנִי בְּכָל-לֵב אֶצַּר פְּקוּדֶיךָ: לָבַס, אֲנִי תוֹרַתְךָ שֶׁעֲשִׂיתִי: טוב-לִי כִי-עֲנִיתִי, לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֵּי תוֹרַת-פִּיךָ, מֵאֲלֹפֵי זָהָב וְכֶסֶף:

י

יְדִיךָ עָשׂוּנִי וַיְכַוְנֵנוּנִי, הִבִּינֵנִי וְאֶלְמַדָּה מִצֻּוֹתֶיךָ: יִרְאֶיךָ יִרְאוּנִי לְדַבְּרְךָ יִחְלָתִי: יִדְעֵתִי יְהוָה כִּי-צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ, וְאַמוּנָה עֲנִיתֵנִי: יִרְ לְנַחֲמֵנִי, כִּי-אִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ: יִבְאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאַחִיָּה, כִּי-תוֹרַתְךָ שֶׁנִּזְדִּים כִּי-שְׁקַר עֲוֹתוֹנִי, אֲנִי אֲשִׁיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ: יִשׁוּבוּ לִי יִרְאֶיךָ, עֲדַתְךָ: יְהִי-לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ, לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

כ

כָּלֵתָה לְתַשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי, לְדַבְּרְךָ יִחְלָתִי: כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרַתְךָ, לֵאמֹר מָה כִּי-הֵייתִי כְּנֹאֵד בְּקִיטוֹר, חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: כִּמָּה יָמִי-עַבְדְּךָ, מִתִּי תִּמְשָׁפֵט: כָּרוּ-לִי זָדִים שִׁיחוֹת, אֲשֶׁר לֹא כָתוּרַתְךָ: כָּל-מִצְוֹתֶיךָ אֶרְדְּפוּנִי עֲזָרְנִי: כִּמְעַט כָּלוּנִי בָּאָרֶץ, וְאֲנִי לֹא-עֲזַבְתִּי פִקּוּדֶיךָ: כֹּו וְאֲשַׁמְרָה, יַעֲדוֹת פִּיךָ:

ל

לְעוֹלָם יְהוָה, דְּבַרְךָ נִצָּב בְּשָׁמַיִם: לְדֹר וָדֹר אֶמוּנָתְךָ, כֹּוֹנֵנֶת אֶל לְמִשְׁפָּטֶיךָ, עֲמָדוֹ הַיּוֹם: כִּי הַכֹּל עַבְדְּךָ: לוֹלִי תוֹרַתְךָ שֶׁעֲשִׂיתִי, אֲזֹ אֲזֹ

לְעוֹלָם לֹא-אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ, כִּי בַם חַיִּיתָנִי: לָךְ-אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי,
דַּרְשָׁתִי: לִי קוֹי רְשָׁעִים לְאֲבֹדְנִי, עֵדוּתֶיךָ אֶתְבוֹנֶן: לְכָל-תְּכַלָּה רְאִית
מִצּוֹתֶיךָ מְאֹד:

מ

מָה-אֶהְבֹּתִי תוֹרָתֶךָ, כָּל-הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי: מֵאִיבֵי תַחֲכַמְנִי מִצּוֹתֶיךָ
הִיא-לִי: מִכָּל-מְלַמְדֵי הַשֶּׁפְּלֵתִי, כִּי עֵדוּתֶיךָ שִׂיחָה לִי: מִזְקֵנִים
פְּקוּדֶיךָ נִצְרָתִי: מִכָּל-אֲרֻחַ רַע כָּלֵאתִי רַגְלִי, לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרֶיךָ:
לֹא-סָרְתִי, כִּי-אֶתָּה הוֹרָתָנִי: מָה-נִמְלָצוּ לְחַכֵּי אִמְרָתֶיךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי
אֶתְבוֹנֶן, עַל כֵּן שָׁנֵאתִי כָּל-אֲרֻחַ שֶׁקָּר:

נ

נֶר-לְרַגְלִי דְבָרֶיךָ, וְאוֹר לְנִתְיָבְתִי: נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה, לְשֹׁמֵר מִשְׁוֹ
נְעִינֵיתִי עַד-מְאֹד, יְהוָה חֲיִנִּי כְּדְבָרֶיךָ: נִדְבוֹת פִּי רָצָה-נָא יְהוָה, וּמִשְׁפָּ
נִפְשֵׁי בְכַפֵּי תָמִיד, וְתוֹרָתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: נִתְּנוּ רְשָׁעִים פֶּח לִי, וּמִ
תְּעִיתִי: נִחַלְתִּי עֵדוּתֶיךָ לְעוֹלָם, כִּי-שָׁשׂוֹן לְבִי הִמָּה: נָטִיתִי לְבִי לִ
לְעוֹלָם יַעֲקֹב:

ס

סַעֲפִים שָׁנֵאתִי, וְתוֹרָתֶיךָ אֶהְבֹּתִי: סִתְרִי וּמִגְנִי אֶתָּה, לְדְבָרֶיךָ יִחַלְתִּי:
מִרְעִים, וְאַצְרָה מִצּוֹת אֱלֹהֵי: סָמְכֵנִי כְּאִמְרָתֶיךָ וְאַחִיָּה, וְאֶל-תְּבִינִי
סַעֲדֵנִי וְאוֹשַׁעַה וְאַשַׁעַה בְּחֻקֶיךָ תָמִיד: סָלִית כָּל-שׁוֹגִים מִחֻקֵּי
תַרְמִיתָם: סָגִים הַשְּׁבֵת כָּל-רְשָׁעֵי-אֲרָץ, לָכֵן אֶהְבֹּתִי עֵדוּתֶיךָ: סָ
בְשָׂרִי, וּמִמְשַׁפְּטֶיךָ יִרְאֵתִי:

ע

עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצֶדֶק, בְּלִ-תַּנְיַחְנִי לְעִשְׂקִי: עָרַב עֲבָדְךָ לְטוֹב, אֵל-יַעֲוִי
 עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתְךָ, וּלְאַמְרַת צְדָקָךָ: עֲשֵׂה עִם-עֲבָדְךָ כְּחֶסֶדְךָ, וְחַי
 עֲבָדְךָ-אֲנִי הַבִּינְנִי, וְאִדְעָה עֲדֹתֶיךָ: יַעַת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה, הִפְרוּ תוֹן
 אֶהְבֵּתִי מִצֹּתֶיךָ, מִזֶּהָב וּמִפָּז: עַל-כֵּן כָּל-פְּקוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל, כָּל
 שְׁנֵאתִי:

פ

פְּלֹאוֹת עֲדוֹתֶיךָ, עַל-כֵּן נִצַּרְתֶּם נַפְשֵׁי: פָּתַח דְּבָרֶיךָ יְאִיר, מִן
 פִּי-פְעֵרְתִי וְאַשְׁאַפָּה, כִּי לְמִצֹּתֶיךָ יֶאֱבֹתִי: פָּנָה-אֵלַי וְחִנְנִי, כְּמַעַ
 שְׁמֶךָ: פְּעָמֵי הַכֹּן בְּאַמְרַתְךָ, וְאַל-תִּשְׁלַט-בִּי כָל-אָוֶן: פִּדְנִי מִן
 וְאַשְׁמְרָה פְּקוּדֶיךָ: פָּנִיךָ הָאֵר בְּעֲבָדְךָ, וְלִמְדֵנִי אֶת-חֻקֶּיךָ: פְּלָגִי-מִיַּן
 עַל לֹא-שָׁמְרוּ תוֹרָתְךָ:

צ

צְדִיק אַתָּה יְהוָה, וַיִּשָּׂר מִשְׁפָּטֶיךָ: צוֹיַת צְדָק עֲדֹתֶיךָ, וְאַמוֹנָה מֵאֵ
 קִנְיַתִּי, כִּי-שָׁכַחוּ דְבָרֶיךָ צָרִי: צְרוּפָה אִמְרַתְךָ מְאֹד, וְעֲבָדְךָ אֶהְבֵּה
 וְנִבְּזָה, פְּקֻדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: צְדָקְתְּךָ צְדָק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֲמֵת:
 מִצְאוֹנִי, מִצֹּתֶיךָ שְׁעִשְׂעִי: צְדָק עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם, הַבִּינְנִי וְאַחֲיָה:

ק

קָרָאתִי בְּכָל-לֵב, עֲנֵנִי יְהוָה, חֻקֶּיךָ אֶצְרָה: קָרָאתֶיךָ הוֹשִׁיעֵנִי, וְאַשְׁכֵּ
 קִדְמֹתֵי בְנִשְׁף וְאַשׁוּעָה, לְדַבְרֶךָ (לדבריד) יְחַלְתִּי: קִדְמוּ עֵינַי אֲשַׁמֵּ
 בְּאַמְרַתְךָ: קוֹלִי שְׁמַעָה כְּחֶסֶדְךָ, יְהוָה כְּמִשְׁפָּטְךָ חִינְנִי: קָרְבוּ
 מִתּוֹרָתְךָ רְחֻקוֹ: קָרוֹב אַתָּה יְהוָה, וְכָל-מִצֹּתֶיךָ אֲמֵת: קָדַם יַדְעֵתִי
 לְעוֹלָם יִסְדָּתָם:

ר

רְאֵה-עֵינַי וְחִלְצֵנִי, כִּי-תוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: רִיבָה רִיבֵי וּגְאֹלֵנִי, לֹא רְחוּק מִרְשָׁעִים יִשׁוּעָה, כִּי חִקִּיךָ לֹא דָרְשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה חֵינִי: רַבִּים רֹדְפֵי וְצָרִי, מֵעֲדוּתֶיךָ לֹא נָטִיתִי: רְאִיתִי בְּגָדִים וְאֶתְקוּ אִמְרַתְךָ לֹא שָׁמְרוּ: רְאֵה כִּי-פִקּוּדֶיךָ אֶהְבַּתִּי, יְהוָה כָּחֲסִדְךָ חֵינִי: אֲמַת, וּלְעוֹלָם כָּל-מִשְׁפַּט צְדָקָךָ:

ש

שָׁרִים, רֹדְפוּנִי חֲנָם, וּמְדַבְּרֶיךָ (ומדבריד) פָּחַד לְבִי: שֶׁשׁ אֲנֹכִי עַל-אִמְרֶךָ שָׁלַל רָב: שֶׁקָר שָׁנֵאתִי וְאֶתְעַבָּה, תוֹרַתְךָ אֶהְבַּתִּי: שֶׁבַע בַּיּוֹם וּמִשְׁפָּטֶיךָ צְדָקָךָ: שְׁלוֹם רָב לְאֶהְבֵי תוֹרַתְךָ, וְאִין-לָמוּ מְכָשׁוּל: שֶׁבְרוּ יְהוָה, וּמְצוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: שְׁמֵרָה נַפְשִׁי עֲדֹתֶיךָ, וְאֶהְבֵם מְאֹד: שְׁמוֹ וְעֲדֹתֶיךָ, כִּי כָל-דָרְכֵי נִגְדָדְךָ:

ת

תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה, כְּדַבְּרֶיךָ הִבִּינִנִי: תָּבוֹא תַחֲנַנְתִּי לְפָנֶיךָ הִצִּילֵנִי: תִּבְעַנָּה שִׁפְתֵי תַהֲלָה, כִּי תִלְמַדְנִי חִקִּיךָ: תַעֲן לְשׁוֹנִי: כָּל-מְצוֹתֶיךָ צְדָק: תְּהִי-יָדְךָ לְעִזְרָנִי, כִּי פִקּוּדֶיךָ בְּחַרְתִּי: תִּאֲבָח יְהוָה, וְתוֹרַתְךָ שֶׁעָשִׂעִי: תַחֲי-נַפְשִׁי וְתַהֲלֵלְךָ, וּמִשְׁפָּטֶיךָ יַעֲזָרְנִי: תַעֲיַח בִּקְשׁ עֲבָדְךָ, כִּי מְצוֹתֶיךָ, לֹא שָׁכַחְתִּי:

פרקי משנה לפי סדר א-ב

נוהגים לומר פרקי משנה לפי שם הנפטר. כגון: יצחק בן שרה, יקראו את הפרקים המתחילי ח' ק' ב' ג' ד' ה'. ** יש הנוהגים לומר רק את שתי המשניות הראשונות מכל פרק.

אות א

(מסכת שבת פרק טו)

א. אלו קשרים שחיבין עליהן: קשר הגמלין וקשר הספנין. וכשכ על קשורן, כך הוא חיב על התרן. רבי מאיר אומר: כל קשר להתירו באחת מידי אין חיבין עליו. **ב.** יש לך קשרים שאין וקשר הגמלין וקשר הספנין. קושרת אשה מפתח חלוקה, וחויטי פסיקיא, ורצועות מנעל וסנדל, ונודות יין ושמן, וקדרה של בשר. בן יעקב אומר: קושרין לפני הבהמה בשביל שלא תצא. י בפסיקיא, אבל לא בחבל; רבי יהודה מתיר. כלל אמר רבי יהוד שאינו של קימא, אין חיבין עליו. **ג.** מקפלין את הכלים אפלו ארנו פעמים, ומציעין את המטות מליילי שבת לשבת, אבל לא משבת לנ רבי שמעאל אומר: מקפלין את הכלים ומציעין את המטות, מיו לשבת, וחלבי שבת קרבין ביום הכפורים. רבי עקיבא אומר: ל קרבין ביום הכפורים, ולא של יום הכפורים קרבין בשבת.

אות ב

(מסכת שבת פרק ד)

א. במה טומנין, ובמה אין טומנין? אין טומנין לא בגפת ולא בזבי ולא בסיד ולא בחול, בין לחים בין יבשים; לא בתבן ולא בזגים ו לא בעשבים, בזמן שהן לחים, אבל טומנין בהן כשהן יבשים. טו ובפרות, בכנפי יונה ובנסרת של חרשים, ובנערת של פשתן דקה. אוסר בדקה ומתיר בגסה. **ב.** טומנין בשלחין ומטלטלין אותן, בג מטלטלין אותן. כיצד הוא עושה? נוטל את הכסוי, והן נופלות. רנ עזריה אומר: קפה מטה על צדה ונוטל, שמא יטל ואינו יכ וחכמים אומרים: נוטל ומחזיר. לא פסחו מבעוד יום לא יכסנו כסחו ונתגלה מתר לכסותו. ממלא את הקיתון ונותן לתחת הו הקסת.

אות ג

א. גיד הנֶּשֶׁה נוהג בְּאֶרֶץ, וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ, בְּפָנֵי הַבַּיִת, וְשֵׁלָא בְּפָנֵי הַיָּם וּבְמִקְדָּשִׁים. וְנוֹהֵג בְּבִהְמָה וּבְחֵיָה, בְּיָרֵךְ שֶׁל יָמִין וּבְיָרֵךְ שֶׁל שְׂמֹאל בְּעוֹף, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לוֹ כַּף. וְנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינוֹ נֹחֵלְבוּ מִתֵּר. וְאֵין הַטְּבָחִין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנֶּשֶׁה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאֵי אוֹמְרִים: נֶאֱמָנִין עֲלָיו וְעַל הַחֵלֶב. ב. שׁוֹלַח אָדָם יָרֵךְ לְנִכְרִי, בְּתוֹכָהּ, מִפְּנֵי שֶׁמְקוֹמוֹ נֶכֶר. הַנוֹטֵל גִּיד הַנֶּשֶׁה - צָרִיךְ שִׁיטֵּל אֶת כָּלוֹ אוֹמֵר: כְּדֵי לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוֹת נְטִילָה. ג. הָאוֹכֵל מִגִּיד הַנֶּשֶׁה כְּזֵית - סוֹפֵג אֶכְלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזֵית - חַיֵּב. אֶכֶל מִזָּה כְּזֵית, וּמִזָּה כְּזֵית - סוֹפֵג עַל יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינוֹ סוֹפֵג אֶלָּא אֲרַבְעִים. ד. יָרֵךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהּ גִּיד הַנֶּשֶׁה בְּהַבְּנוֹתָן טַעַם - הֵרִי זֶה אֲסוּרָה. כִּיצַד מְשַׁעְרִין אוֹתָהּ? כְּבָשָׂר בִּין הַנֶּשֶׁה שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם הַגִּידִים, בְּזִמְן שֶׁמְכִירוֹ - בְּנוֹתָן טַעַם; וְאִם אֲסוּרִין, וְהִרְטַב בְּנוֹתָן טַעַם. וְכֵן חֲתִיכָה שֶׁל נְבִלָה, וְכֵן חֲתִיכָה שֶׁנִּתְבַּשֵּׁלוּ עִם הַחֲתִיכוֹת, בְּזִמְן שֶׁמְכִירוֹ - בְּנוֹתָן טַעַם; וְאִם לֹא - כֵּן וְהִרְטַב בְּנוֹתָן טַעַם. ו. נוֹהֵג בְּטְהוֹרָה, וְאֵינוֹ נוֹהֵג בְּטִמְאָה. רַבִּי יְהוּדָה אָף בְּטִמְאָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: וְהֵלֵא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר גִּיד הַנֶּשֶׁה, וְטִמְאָה מִתְּרַת לָהּ? אָמְרוּ לוֹ: בְּסִינֵי נֶאֱמַר, אֶלָּא שֶׁנִּכְתַּב בְּמִקְוֹמוֹ.

אות ד

(מסכת סנהדרין פרק א)

א. דִּינֵי מְמוֹנוֹת בְּשִׁלְשָׁה. גְּזוּלוֹת וְחִבְלוֹת בְּשִׁלְשָׁה. נֶזֶק וְחֲצֵי נֶזֶק, תַּתְּשִׁלוּמֵי אֲרַבְעָה וְחֲמִשָּׁה בְּשִׁלְשָׁה. הָאוֹנֵס וְהַמְּפִתָּה וְהַמוֹצִיא שֵׁם וְדְבָרֵי רַבִּי מֵאִיר; וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: מוֹצִיא שֵׁם רַע בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשׁ בּוֹ דִּינֵי נִפְשׁוֹת. ב. מִכּוֹת בְּשִׁלְשָׁה; מִשּׁוּם רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אָמַר וּשְׁלֹשָׁה. עֲבוּר הַחֹדֶשׁ בְּשִׁלְשָׁה. עֲבוּר הַשָּׁנָה בְּשִׁלְשָׁה; דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: בְּשִׁלְשָׁה מִתְּחִילִין, וּבְחֲמִשָּׁה נוֹשְׂאִין וְנוֹתֵן בְּשִׁבְעָה; וְאִם גָּמְרוּ בְּשִׁלְשָׁה מְעַבְרָת. ג. סְמִיכַת זִקְנִים וְעַרִיפַת עֵגֶל דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן; וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּחֲמִשָּׁה. הַחֲלִיצָה וְהַמְּאוּזָּן נֶטַע רְבָעִי, וּמְעַשֵּׂר שְׁנֵי שָׂאִין דָּמִיו יְדוּעִין בְּשִׁלְשָׁה. הַהִקְדָּשׁוֹת בְּשִׁלְשָׁה הַמְּטַלְטְלִין בְּשִׁלְשָׁה; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֶחָד מֵהֶן כֹּהֵן. וְהַקֶּרֶךְ וְכֹהֵן. וְאָדָם כְּיוֹצֵא בְּהוֹן. ד. דִּינֵי נִפְשׁוֹת בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה. הָרוֹ בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְהִרְגַת אֶת-הָאִשָּׁה וְאֶת-הַבְּהֵמָה וְאֶת-הַבְּהֵמָה תִּהְרָגוּ". שׁוֹר הַנִּסְקָל בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְגַם-בְּעֲלָיו יוֹמַת", כְּמִיתַת הַבְּעֵלִים, כֶּךָ מִיתַת הַשׁוֹר. הַזָּאֵב וְ

והנמר והברדלס והנחש מיתתן בעשרים ושלשה; רבי אליעזר הקודם להרגן זכה; רבי עקיבא אומר: מיתתן בעשרים ושלשה. לא את השבט ולא את נביא השקר ולא את כהן גדול, אלא על פי שבעים ואחד. ואין מוציאין למלחמת הרשות, אלא על פי בית דין ואחד. אין מוסיפין על העיר ועל העזרות, אלא על פי בית דין ואחד. אין עושין סנהדריות לשבטים, אלא על פי בית דין של שו אין עושין עיר הנדחת, אלא על פי בית דין של שבעים ואחד. ואי הנדחת בספר, ולא שלש, אבל עושין אחת או שתים. ו. סנהדרין של שבעים ואחד, וקטנה של עשרים ושלשה. ומנין לגדולה שהיא ואחד? שנאמר: "אספה-לי שבעים איש מזקני ישראל", ומשה עי שבעים ואחד; רבי יהודה אומר: שבעים. ומנין לקטנה שהיא ושלשה? שנאמר: "ושפטו העדה" "והצילו העדה", עדה שופטת הרי כאן עשרים; ומנין לעדה שהיא עשרה? שנאמר: "עד-מתי י הזאת", יצאו יהושע וכלב; ומנין להביא עוד שלשה? ממשכ "לא-תהיה אחרי-רבים לרעה, שומע אני שאהיה עמהם לטובה, נאמר: "אחרי רבים להטת"? לא כהטיתך לטובה הטיתך לרנ לטובה על פי אחד, הטיתך לרעה על פי שנים; ואין בית דין שק עליהן עוד אחד הרי כאן עשרים ושלשה. וכמה יהא בעיר ו לסנהדרין? מאה ועשרים; רבי נחמיה אומר: מאתים ושלשים עשרות.

אות ה

(מסכת ברכות פרק ב)

א. הנה קורא בתורה, והגיע זמן המקרא: אם כון לבו יצא, ואם כ בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב, ובאמצע שואל מפני היראה ונ רבי מאיר. רבי יהודה אומר: באמצע שואל מפני היראה ומשיב כ בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם. ב. אלו הן ב בין ברכה ראשונה לשניה, בין שניה ל "שמע" ובין "שמע" ל-"והיו בין "היה אם-שמע" ל-"ויאמר" בין "ויאמר" ל"אמת ויצויב". אומר: בין "ויאמר" ל"אמת ויצויב" לא יפסיק. אמר רבי יהושע למה קדמה "שמע" ל- "והיה אם-שמע"? אלא כדי שיקבל עליו שמים תחלה, ואחר כך יקבל עליו על מצות. "והיה אם-שמע" ל ש-"והיה אם שמע" נוהג ביום ובלילה, "ויאמר" אינו נוהג א הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו יצא. רבי יוסי אומר: לא יצא דקדק באותיותיה רבי יוסי אומר: יצא. רבי יהודה אומר: לא י

לְמַפְרָע, לֹא יֵצֵא. קָרָא וְטָעָה, יַחֲזֹר לְמָקוֹם שֶׁטָעָה. ד. הָאֲמִנִּין כִּי
הָאֵילָן אוֹ בְּרֵאשׁ הַנְּדָבָד, מֵה שְׂאִינָן רְשָׁאִין לַעֲשׂוֹת כִּן בְּתַפְלָה. ה
מְקַרִּיאת שְׁמַע בְּלִילָה הָרֵאשׁוֹן, עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת, אִם לֹא עָשָׂה מִן
בְּרַבָּן גְּמַלְיָאֵל שֶׁקָּרָא בְּלִילָה הָרֵאשׁוֹן שְׁנַשָּׂא. אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: י
רַבֵּנוּ, שְׁחַתְּנוּ פְּטוֹר מְקַרִּיאת שְׁמַע בְּלִילָה הָרֵאשׁוֹן? אָמַר לָהֶם: י
לְבִטּוֹל מִמֵּנִי מַלְכוּת שָׁמַיִם, אֶפְלוּ שָׁעָה אַחַת. ו. רַחֵץ בְּלִילָה הָרֵא
אֲשֶׁתּוֹ. אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: לֹא לְמַדְתָּנוּ, רַבֵּנוּ, שֶׁאַבֵּל אֲסוּר לְרַחוּץ?
אֵינִי כִּשְׂאָר כָּל אָדָם, אֲסֻטְנִיס אֲנִי. ז. וּכְשִׁמַּת טָבִי עֲבָדוֹ קִבֵּל עָלַי
אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: לֹא לְמַדְתָּנוּ, רַבֵּנוּ, שֶׁאִין מְקַבְּלִין תַּנְחוּמִין עַל
אָמַר לָהֶם: אִין טָבִי עֲבָדֵי כִּשְׂאָר כָּל הָעֲבָדִים, כִּשֶׁר הִיָּה. ח. חוֹ
לְקָרוֹת קָרִיאת שְׁמַע לִילָה הָרֵאשׁוֹן, קוֹרָא. רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמַלְיָאֵי
כָּל הָרוּצָה לְטוֹל אֶת הַשֵּׁם יִטַּל.

אות ו

(מסכת דמאי פרק ב)

א. וְאֵלוֹ דְּבָרִים מִתְעַשְׂרִין דְּמַאי בְּכָל מָקוֹם: הַדְּבָלָה, וְהַתְּמָרִים,
הָאֲרָז, וְהַכַּמּוֹן. הָאֲרָז שֶׁבְּחוּצָה לְאֲרָץ - כָּל הַמְּשַׁתְּמֵשׁ מִמֵּנּוּ פְּטוֹר
עָלָיו לְהִיּוֹת נֶאֱמָן - מְעַשֵּׂר אֶת שֶׁהוּא אוֹכֵל, וְאֶת שֶׁהוּא מוֹכֵר,
לוֹקֵחַ, וְאֵינוֹ מִתְאַרְח אֶצֶל עִם הָאֲרָץ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף הַמֵּתָא
הָאֲרָץ, נֶאֱמָן; אָמְרוּ לוֹ: עַל עֲצָמוֹ אֵינוֹ נֶאֱמָן, כִּי־צַד יֵהֵא נֶאֱמָן עַל
ג. הַמְּקַבֵּל עָלָיו לְהִיּוֹת חֵבֶר - אֵינוֹ מוֹכֵר לְעַם הָאֲרָץ לַח וְיָבֵשׁ,
מִמֵּנּוּ לַח, וְאֵינוֹ מִתְאַרְח אֶצֶל עִם הָאֲרָץ, וְלֹא מִתְאַרְחוֹ אֶצֶל בֵּי
יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף לֹא יִגְדֵּל בְּהֵמָה דְּקָה, וְלֹא יֵהֵא פְּרוּץ בְּנִדְרִים וְגו'
יֵהֵא מְטַמֵּא לְמַתִּים, וּמְשַׁמֵּשׁ בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ. אָמְרוּ לוֹ: לֹא בָּאוּ אֵי
הַנְּחֻתוּמִים, לֹא חֵיבוּ אוֹתָם חֲכָמִים לְהַפְרִישׁ, אֶלָּא כִּדֵּי תַרְוִימַת כִּי
הַחֲנוּנִים אֵינָן רְשָׁאִין לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמַאי. כָּל הַמְּשַׁפִּיעִין בְּמִדָּה
לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמַאי. אֵלוֹ הֵן הַמְּשַׁפִּיעִין בְּמִדָּה גְּסָה? כְּגוֹן הַסִּיטוֹ
תְּבוּאָה. ה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אֶת שְׂדֵרְכוֹ לְהַמְדֵּד בְּגִסָּה, וּמְדָדוּ בְּדֵ
דְּקָה לְגִסָּה; אֶת שְׂדֵרְכוֹ לְהַמְדֵּד בְּדְקָה, וּמְדָדוּ בְּגִסָּה - טַפְלָה גְּסָה
הִיא מִדָּה גְּסָה? בְּיָבֵשׁ שֶׁל שֵׁת קַבִּין, וּבִלְח דִּינָר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: י
וְסָלֵי עֲנָבִים, וְקָפוֹת שֶׁל יָרֵק - כָּל זֶמֶן שֶׁהוּא מוֹכֵר וְאֶכְסְרָה פְּטוֹר.

אות ז

א. זיתים מאימתי מקבלין טמאה? משזיעו זעת המעטן, או הקפה; כדברי בית שמאי. רבי שמעון אומר: שעור זעה שלשה הלל אומרים: משיתחברו שלשה זה לזה; רבן גמליאל אומר מלאכתן; וחכמים אומרים כדבריו. ב. גמר מלמסוק אבל עתיד מלקח אבל עתיד ללוות, ארעו אבל, או משתה, או אנס, אפלו מהלכים עליהן - טהורין. נפלו עליהן משקין טמאין - אין טמא מגען, והמחל היוצא מהן - טהור. ג. נגמרה מלאכתן - הרי אלו מ עליהן משקין - טמאין. המחל היוצא מהן - רבי אליעזר מטר מטמאין. אמר רבי שמעון: לא נחלקו על המחל היוצא מן הזי טהור, ועל מה נחלקו? על היוצא מן הבור - שרבי אליעזר מטר מטמאין. ד. הגומר את זיתיו ושיר קפה אחת - יתננה לעיני הכהן מאיר. רבי יהודה אומר: יוליד את המפתח מיד. רבי שמעון אומר ה. המניח זיתים בכתש שזיתנו, שיהו נוחין לכתוש - הרי אל שזיתנו שזיתנו - בית שמאי אומרים: מכשרים, ובית הלל או מכשרים. הפוצע זיתים בידיים טמאות - טמאן. ו. המניח זיתיו ו אפלו הן רום אמה - אינן מכשרים. נתנו בבית שילקו, ועתיד לה נתנו בגג שילקו, או שיפתחם - הרי אלו מכשרין. נתנו בבית עד גגו, או עד שיליכם למקום אחר - אינן מכשרין. ז. רצה לטול מהן שני בדין - בית שמאי אומרים: קוצה בטמאה, ומחפה בטהור אומרים: אף מחפה בטמאה. רבי יוסי אומר: חופר בקרדמות ומוליד לבית הבד בטמאה. ח. השרץ שנמצא ברחים - אין טמא מגען; אם היה משקה מהלך - הפל טמא. נמצא על גבי העלי הבדדים לומר: לא נגענו. אם היה נוגע באם, אפלו בשערה - טמא על גבי פרודים, והוא נוגע בכביצה - טמא. פרודים על גבי פרודין שהוא נוגע בכביצה - אין טמא אלא מקום מגעו. נמצא בין פו טהור. נמצא בגג - המעטן טהור. נמצא במעטן - הגג טמא. נמצא הזיתים, וכן מטלית מהוהא - טהורה, שכל הטמאות כשעת מציא

אות ח

(מסכת שבת פרק כב)

א. חבית שנשברה מצילין הימנה מזון שלש סעודות. ואומר לאן והצילו לכם, ובלבד שלא יספג. אין סוחטין את הפרות להוציא נ ואם יצאו מעצמן אסורין. רבי יהודה אומר: אם לאכלין היוצא

וְאִם לְמִשְׁקִין הַיּוֹצֵא מֵהֶן אֲסוּר. חֲלוֹת דָּבַשׁ שֶׁרִסְקוֹן מֵעֶרֶב שֶׁבֶת, וְאִסּוּרִים; וְרִבֵּי אֶלְעָזָר מֵתִיר. **ב.** כָּל שֶׁבֶא בְּחֲמִין מֵעֶרֶב שֶׁבֶת שׁוֹרִין בְּשֶׁבֶת; וְכָל שֶׁלֹּא בָּא בְּחֲמִין מֵעֶרֶב שֶׁבֶת מִדִּיחִין אוֹתוֹ בְּחֲמִין בְּשֶׁל הַמְּלִיחַ הַיֵּשֶׁן וְדָגִים מְלוּחִים קִטְנִים וְקוֹלִיס הָאֲסֻפָּנִין, שֶׁהִדְחָתוּן מִלֹּאכְתָּן. **ג.** שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הַחֲבִית לֶאֱכֹל הַיִּמְנָה גְרוּגְרוֹת, וּבִלְבַד לַעֲשׂוֹת כְּלִי. וְאִין נוֹקְבִים מְגוּפָה שֶׁל חֲבִית; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֲכָכָ וְלֹא יִקְבְּנָה מִצְדָּה; וְאִם הִיתָה נְקוּבָה לֹא יִתֵּן עָלֶיהָ שַׁעוּהָ, מִפְּנֵי שֶׁ אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַעֲשֶׂה בָּא לְפָנַי רַבִּין יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בְּעֶרֶב, וְאָמַר: מִחֲטָאת. **ד.** נוֹתְנִין תְּבַשְׂיִל לְתוֹךְ הַבּוֹר בְּשֶׁבִיל שִׁיחָא שְׁמוּר, וְאֶת כַּ בְּרָעִים בְּשֶׁבִיל שִׁיחָנוּ, וְאֶת הַצּוּנָן בְּחֲמָה בְּשֶׁבִיל שִׁיחָמוּ. מִי שֶׁנִּשְׁרַוּ בְּמִים, מְהֵלֵךְ בָּהֶן וְאִינוּ חוֹשֵׁשׁ. הִגִּיעַ לְחֶצֶר הַחִיצוֹנָה, שׁוֹטְחָן בְּחֶפֶץ כְּנֶגֶד הָעַם. **ה.** הַרוּחֵץ בְּמִי מְעָרָה וּבְמִי טְבַרְיָא וְנִסְתַּפֵּג, אֶפְלוּ בְּעֶשֶׂר לֹא יִבְיֵאֵם בִּידוֹ; אֲבָל עֲשָׂרָה בְּנֵי אָדָם מִסְתַּפְּגִין בְּאַלְנֻטִית אַחַת, פֶּן וְרַגְלֵיהֶם, וּמְבִיאִין אוֹתָהּ בִּידוֹ. **ו.** סָכִין וּמְמַשְׁמֵשִׁין בְּבִנְיָ מַעֲיִן מִתְעַמְלִין וְלֹא מִתְגַּרְדִּין, אִין יוֹרְדִין לְקוֹרְדִימָה, וְאִין עוֹשִׂין אֲפִיקָא מֵעֶצְבִּין אֶת הַקָּטוֹ, וְאִין מִחֲזִירִין אֶת הַשֶּׁבֶר. מִי שֶׁנִּפְרָקָה יָדוֹ וְרַגְלוֹ בְּצוּנָן; אֲבָל רוּחֵץ הוּא כְּדָרְכוֹ, וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא.

אות ט

(מסכת זבחים פרק יב)

א. טְבוּל יוֹם וּמְחַסֵּר כְּפוּרִים - אִינָן חוֹלְקִים בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל לְעֶרְוָה וְאִינוּ מְקָרִיב, וְאִינוּ חוֹלֵק לֶאֱכֹל לְעֶרֶב. בְּעֵלֵי מוּמִין, בֵּין בְּעֵלֵי מוּ בֵּין בְּעֵלֵי מוּמִין עוֹבְרִין - חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין, אֲבָל לֹא מְקָרִיבִין. וְכָל לְעִבּוּדָה - אִינוּ חוֹלֵק בְּבֶשֶׂר. וְכָל שֶׁאִין לוֹ בְּבֶשֶׂר - אִין לוֹ בְּעוֹרוֹת. בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים, וְטָהוֹר בְּשַׁעַת הַקָּטֵר חֲלָבִים - אִינוּ חוֹלֵק בְּבֶשֶׂר "הַמְּקָרִיב אֶת-דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת-הַחֲלֵב מִבְּנֵי אֶהֱרֹן, לוֹ תִהְיֶה לְמִנְחָה". **ב.** כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמְּזִבֵּחַ בְּבֶשֶׂרָה - לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹר "עֹלֹת אִישׁ", עוֹלָה שֶׁעֲלָתָהּ לְאִישׁ. עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחַטָה שְׁלֹא לְשִׁמְחָה, אֶף עֲלָתָהּ לְבַעֲלִים - עוֹרָה לְכֹהֲנִים. אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלוֹ עוֹרוֹתֵיהֶן לְכֹהֲנִים. **ג.** עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבַעֲלִים, וְעוֹרוֹת קִדְשִׁים לְכֹהֲנִים; קָל וְחֹמֶר! מָה אִם עוֹלָה שְׁלֹא זָכוּ בְּבֶשֶׂרָה, זָכוּ בְּעוֹלֵי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בְּבֶשֶׂרָה, אִינוּ דִין שִׁיזְכוּ בְּעוֹרוֹן? אִין, מְזִבֵּחַ יוֹכִיחַ, לֹא מִכָּל מְקוֹם. **ד.** כָּל הַקִּדְשִׁים שֶׁאַרְעָ בָּהֶם פְּסוּל קָדָם לְהַפְּשֵׁטוֹן - אִין לְכֹהֲנִים; לְאַחַר הַפְּשֵׁטוֹן - עוֹרוֹתֵיהֶם לְכֹהֲנִים. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סָ מִימֵי לֹא רָאִיתִי עוֹר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: מִדָּא

שֶׁהַמִּפְשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר וְנִמְצָא טָרְפָה, שְׂיֵאוֹתוֹ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹר
 אֹמְרִים: אֵין "לֹא רָאִינוּ" רֵאָה, אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. ה. פְּרִי
 וּשְׂעִירִים הַנְּשָׂרְפִים, בְּזִמְן שֶׁהֵם נִשְׂרָפִין כְּמִצְוֹתָן - נִשְׂרָפִין בְּ
 וּמִטְמְאִין בְּגָדִים; וְאִם אֵינָן נִשְׂרָפִין כְּמִצְוֹתָן - נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבְּ
 מִטְמְאִין בְּגָדִים. ו. הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָם בְּמוֹטוֹת. יָצְאוּ הָרֵאוּנוֹנִים
 הָעֶזְרָה, וְהֵאֲחֵרוּנוֹנִים לֹא יָצְאוּ - הָרֵאוּנוֹנִים מִטְמְאִין בְּגָדִים, וְהָיוּ
 מִטְמְאִין בְּגָדִים עַד שְׂיֵצְאוּ. יָצְאוּ אֶלּוּ וְאֶלּוּ - אֶלּוּ וְאֶלּוּ מִטְמְאִין
 שְׂמֵעוֹן אֹמֵר: אֶלּוּ וְאֶלּוּ אֵינָן מִטְמְאִין בְּגָדִים, עַד שְׂיֵצֵאת הָאוֹר
 הַבָּשָׂר - אֵין הַשּׁוֹרֵף מִטְמֵא בְּגָדִים.

אות י

(מסכת יומא פרק ח)

א. יוֹם הַכַּפּוֹרִים אָסוּר בְּאֲכִילָה וּבִשְׂתִיָּה וּבִרְחִיצָה וּבִבְסִיכָה וּבִנְעֻ
 וּבִתְשֻׁמִישׁ הַמָּטָה. וְהַמְלִיךְ וְהַכְּלָה יִרְחֲצוּ אֶת פְּנֵיהֶם, וְהַחֲיָה תִנְעַל
 דְּבָרֵי רַבִּי אֶלְיעֶזֶר, וְחֻכְמִים אוֹסְרִין. ב. הָאוֹכֵל כְּכוֹתֶבֶת הַ
 וְכִגְרָעִינְתָהּ, וְהַשּׁוֹתֶה מִלֵּא לְגִמְיוֹ חַיֵּב. כָּל הָאֹכֵלִין מִצְטָרְפִין לְכָּ
 הַמִּשְׁקִין מִצְטָרְפִין לְמִלֵּא לְגִמְיוֹ. הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה אֵין מִצְטָרְפִין. ג.
 בְּהַעֲלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב אֶלָּא חֲטָאת אַחַת. אֶכֶל וְעָשָׂה מְלֶאכֶה
 חֲטָאוֹת. אֶכֶל אֹכֵלִין שְׂאֵינָן רֵאוּיִין לְאֲכִילָה וְשְׂתֵה מִשְׁקִין שֶׁ
 לְשְׂתִיָּה, וְשְׂתֵה צִיר אוֹ מְרִיס פְּטוּר. ד. הַתֵּינֻקוֹת, אֵין מְעַנִּין
 הַכַּפּוֹרִים, אֲבָל מְחַנְכִין אוֹתָם לְפָנֵי שְׁנָה וְלְפָנֵי שְׁנֵתִים, בְּשִׁבִיל שֶׁ
 בְּמִצְוֹת. ה. עֶבֶרָה שֶׁהִרְיָחָה מֵאֲכִילִין אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּשְׁיָב נִפְשָׁה. חוּ
 אוֹתוֹ עַל פִּי בְּקִיָּאִין; וְאִם אֵין שָׁם בְּקִיָּאִין מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ עַל פִּי
 שְׂיֵאמֵר דִּי. ו. מִי שֶׁאֲחִזּוּ בְּלִמּוּס מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ אֶפְלוּ דְּבָרִים
 שְׂיֵאוּרוּ עֵינָיו. מִי שֶׁנִּשְׁכָּח כָּלֵב שׁוֹטֶה אֵין מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ מִחֲצַר כְּבֹ
 מִתִּיא בֶן חֲרָשׁ מִתִּיר. וְעוֹד אָמַר רַבִּי מִתִּיא בֶן חֲרָשׁ: הַחוֹשֵׁשׁ בְּגֵרוֹן
 סָם בְּתוֹךְ פִּיו בְּשִׁבְתָּ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא סָפֵק נִפְשׁוֹת, וְכָל סָפֵק נִפְשׁוֹ
 הַשְּׁבֵת. ז. מִי שֶׁנִּפְלָה עָלָיו מִפְּלֵת, סָפֵק הוּא שָׁם סָפֵק אֵינוֹ שָׁם, סָ
 מֵת, סָפֵק נִכְרִי סָפֵק יִשְׂרָאֵל מִפְּקָחִין עָלָיו אֶת הַגָּל. מִצְאוּהוּ חֵי מִ
 וְאִם מֵת יִנְיָחוּהוּ. ח. חֲטָאת וְאֶשֶׁם וְדָאִי מְכַפְּרִין. מִיתָה וְיוֹם הַכַּפּוֹ
 עִם הַתְּשׁוּבָה. תְּשׁוּבָה מְכַפֶּרֶת עַל עֲבֵרוֹת קְלוֹת, עַל עֲשָׂה וְעַל לֹא
 הַחֲמוּרוֹת הִיא תוֹלָה עַד שְׂיָבוֹא יוֹם הַכַּפּוֹרִים וְיִכְפֹּר. ט. הָאוֹ
 וְאֶשׁוּב, אֲחֻטָּא וְאֶשׁוּב אֵין מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה; אֶ
 הַכַּפּוֹרִים מְכַפֵּר אֵין יוֹם הַכַּפּוֹרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שְׁבִין אָדָם
 הַכַּפּוֹרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ אֵין יוֹם הַכַּפּוֹרִים מְכַפֵּר

את חברו. את זו דרש רבי אלעזר בן עזריה: "מכל חטאתי
 תטהרוני". עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר; עברות
 לחברו אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חברו. אמר ר
 אשריכם ישראל! לפני מי אתם מטהרין? מי מטהר אתכם? אביכו
 שנאמר: "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"; ואומר: "מי
 ה'", מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר

אות כ

(מסכת ברכות פרק ו)

א. כיצד מברכין על הפרות? על פרות האילן אומר "בורא פרי ה
 היין; שעל היין אומר "בורא פרי הגפן". ועל פרות הארץ אומר
 האדמה", חוץ מן הפת; שעל הפת הוא אומר "המוציא לחם מן
 הירקות אומר "בורא פרי האדמה". רבי יהודה אומר: "בורא מי
ב. ברוך על פרות האילן "בורא פרי האדמה", יצא; ועל פרות ה
 פרי העץ", לא יצא. על כלם אם אמר "שהכל נהיה בדברו", יצא
 שאין גדולו מן הארץ אומר "שהכל". על החמץ ועל הנובלות
 אומר "שהכל". על החלב ועל הגבינה ועל הביצים אומר "שהכל"
 אומר: כל שהוא מין קללה, אין מברכין עליו. **ד.** היו לפניו מיני
 יהודה אומר: אם יש ביניהם ממין שבעה, מברך עליו. וחכמי
 מברך על איזה מהן שירצה. **ה.** ברוך על היין שלפני המזון, פ
 שלאחר המזון. ברוך על הפרפרת שלפני המזון, פטר את הפרפ
 המזון. ברוך על הפת, פטר את הפרפרת; על הפרפרת, לא פטר או
 שמאי אומרים: אף לא מעשה קדרה. **ו.** היו יושבין לאכול כל
 מברך לעצמו; הסבו אחד מברך לכלן. **בא** להם יין בתוך המזון כ
 מברך לעצמו; לאחר המזון אחד מברך לכלם; והוא אומר על המ
 פי שאין מביאין את המגמר אלא לאחר הסעודה. **ז.** הביאו
 בתחלה ופת עמו מברך על המליח ופוטר את הפת; שהפת טו
 הכלל: כל שהוא עקר ועמו טפלה, מברך על העקר ופוטר את הטפ
 תאנים ענבים ורמונים מברך אחריהן שלש ברכות; דברי ר
 וחכמים אומרים: ברכה אחת מעין שלש. רבי עקיבא אומר: אפי
 והוא מזוננו, מברך אחריו שלש ברכות. השותה מים לצמאו, או
 נהיה בדברו". רבי טרפון אומר: "בורא נפשות רבות".

אות ל

(מסכת סוכה פרק ד)

א. לולב וערבה ששה ושבעה; ההלל והשמחה שמונה; סכה ושבועה; וההליל חמשה וששה. ב. לולב שבעה, כיצד? יום טוב הראשון של להיות בשבת, לולב שבעה; ושאר כל הימים ששה. ג. ענין כיצד? יום שביעי של ערבה שחל להיות בשבת, ערבה שבעה; ושאר ששה. ד. מצות לולב כיצד? יום טוב הראשון של החג שחל לך מוליכין את לולביהן לחר הבית, והחזנין מקבלין מהן וסודרין האצטבא, והזקנים מניחין את שלהן בלשכה. ומלמדים אותם לשמגיע לולבי בידו, הרי הוא לו במתנה. למחר משכימין ובא זורקין אותם לפניהם, והן מחטפין ומכין איש את חברו. וכשר שבאו לידי סכנה, התקינו שיהא כל אחד ואחד נוטל בביתו. ה. כיצד? מקום היה למטה מירושלים ונקרא מוצא. יורדין לשם ומני מרביות של ערבה, ובאין וזוקפין אותן בצדי המזבח, וראשיהן כן המזבח. תקעו והריעו ותקעו. בכל יום מקיפין את המזבח ואומרים: "אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא". רבי יהודה והו הושיעה נא". ואותו היום מקיפין את המזבח שבע פעם פטירתו, מה הן אומרים? לפי לך, מזבח! לפי לך, מזבח! רבי אלי ליה ולך מזבח! ליה ולך מזבח! ו. כמעשהו בחל כך מעשהו בשבת מלקטין אותן מערב שבת ומניחים אותן בגיגיות של זהב, כדי לרבי יוחנן בן ברוקה אומר: חריות של דקל היו מביאין וחובטין א בצדי המזבח, ואותו היום נקרא יום חבוט חריות. ז. מיד התינוק את לולביהן ואוכלין אתרוגיהן. ח. ההלל והשמחה שמונה, כי שחיב אדם בהלל ובשמחה ובכבוד יום טוב האחרון של החג, כשהחג. סכה שבעה, כיצד? גמר מלאכול, לא יתיר סכתו; אבל מוריד מן המנחה ולמעלה, מפני כבוד יום טוב האחרון של החג. ט. כיצד? צלוחית של זהב מחזקת שלשת לגים היה ממלא מן הש לשער המים, תקעו והריעו ותקעו. עלה בכבש ופנה לשמאלו, שני כסף היו שם. רבי יהודה אומר: של סיד היו, אלא שהיו משחרין היין. ומנקבין כמין שני חטמין דקין; אחד מעבה ואחד דק, כדי ל כלין בבת אחת. מערבי של מים, מזרחי של יין. ערה של מים לו ושל יין לתוך מים יצא. רבי יהודה אומר: בלג היה מנסך כל שמו אומרים לו: הגבה ידך! שפעם אחת נסך אחד על גבי רגליו, ורגמו באתרוגיהן. י. כמעשהו בחל כך מעשהו בשבת, אלא שהיה ממלא חבית של זהב שאינה מקדשת מן השילוח, ומניחה בלשכה. נתגלתה היה ממלא מן הכיור, שהיין והמים המגלין פסולים לגבי

אות מ

(מסכת מועד קטן פרק ב)

א. מי שֶׁהִפְדָּ אֶת זֵיתוֹ, וְאַרְעוֹ אֶבֶל אוֹ אֲנָס אוֹ שֶׁהִטְעוּהוּ פּוֹעֲלִים - ראשונה ומניחה לאחר המועד; דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: וְגַף כְּדַרְכוֹ. **ב.** וְכֵן מִי שֶׁהָיָה יֵינוּ בְּתוֹךְ הַבּוֹר, וְאַרְעוֹ אֶבֶל אוֹ אֲנָס אֶפְעָלִים - זולף וגומר וְגַף כְּדַרְכוֹ; דברי רבי יוסי. רבי יהודה אומר למוזדים, בְּשִׁבִיל שְׁלֹא יִחְמִיץ. **ג.** מְכַנֵּס אָדָם פְּרוּתוֹ מִפְּנֵי הַגָּט פִּשְׁתָּנוּ מִן הַמְּשֻׁרָה, בְּשִׁבִיל שְׁלֹא תֵאבֵד, וּבִלְבַד שְׁלֹא יִכּוֹן אֶת מְלֵא וְכֵלָן אִם כּוֹנֵן מְלֵאכְתָּן בְּמוֹעֵד - יֵאבְדוּ. **ד.** אֵין לוקחין בְּתִים, עֲבָז אֶלָּא לְצַרְף הַמוֹעֵד, אוֹ לְצַרְף הַמוֹכֵר, שְׁאֵין לוֹ מָה יֵאכֵל. אֵין נְלִבִית, אֶבֶל מִפְּנֵי הוּא לְחִצְרוֹ. אֵין מְבִיאִין כְּלִים מִבֵּית הָאָמֶן; אִם - מִפְּנֵי לְחִצְרֵי אַחֲרֵת. **ה.** מְחַפִּין אֶת הַקְּצִיעוֹת בְּקֶשׁ. רבי יהודה מעבין. מוכרי פרות, כְּסוּת וְכִלִּים, מוֹכְרִים בְּצִנְעָה לְצַרְף הַמוֹ וְהַדְּשׁוֹשׁוֹת וְהַגְּרוֹסוֹת, עוֹשִׂין בְּצִנְעָה לְצַרְף הַמוֹעֵד. רבי יוסי הַחֲמִירוֹ עַל עֲצָמֶן.

אות נ

(מסכת שבת פרק כא)

א. נוטל אדם את בנו והאבן בידו, וְכֹלְכָהּ וְהָאָבֶן בְּתוֹכָהּ. וּמִטְלֵךְ טְמֵאָה עִם הַטְּהוֹרָה וְעִם הַחֲלִין. רבי יהודה אומר: אִף מְעֵלִין בְּאֶחָד וּמֵאָה. **ב.** הָאָבֶן שֶׁעַל פִּי הַחֲבִית מְטָה עַל צְדָה וְהִיא נוֹפֶלֶת הַחֲבִיטוֹת מִגְּבִיחָהּ וּמְטָה עַל צְדָה וְהִיא נוֹפֶלֶת. מְעוֹת שֶׁעַל הַכֹּר נוֹ וְהֵן נוֹפְלוֹת. הֵיתָה עָלָיו לְשִׁלְשֵׁת מְקַנְחָה בְּסַמְרֵטוּט. הֵיתָה שֶׁל עוֹר מִים עַד שֶׁתְּכֹלָה. **ג.** בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: מְגַבִּיחִין מִן הַשְּׁלֶחֶן עֲצָנ וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: נוטל את הטבלה כֹּלָה וּמְנַעֲרָה. מְעַבִּירִין מִי פְרוּרִין פְּחוֹת מְכֻזֵּית, וְשַׁעַר שֶׁל אֶפּוֹנִין וְשַׁעַר שֶׁל עֲדָשִׁים, מִפְּנֵי יְ בְהֵמָה. סְפוּג, אִם יֵשׁ לוֹ עוֹר בֵּית אַחִיזָה מְקַנְחִין בּוֹ; וְאִם לֹא אֵין וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף נֶטַל בְּשִׁבֵּת, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל טְמֵאָה.

אות ס

(מסכת כריתות פרק ד)

א. ספק אכל חלב, ספק לא אכל, ואפלו אכל, ספק יש בו כשעור. בו; חלב ושמן לפניו, אכל את אחד מהן, ואין ידוע איזה מהן; ואחותו עמו בבית, שגג באחת מהן, ואין ידוע באיזו מהן שגג; ועשה מלאכה באחד מהן, ואין ידוע באיזה מהם עשה - מביא אגב כשם שאם אכל חלב וחלב בהעלם אחד אינו חייב אלא חטאת אחת הודע שלהן אינו מביא אלא אשם אחד. אם היתה ידיעה בנתיים - מביא חטאת על כל אחד ואחד, כן הוא מביא אשם תלוי על כל כשם שאם אכל חלב ודם, נותר ופגול בהעלם אחד חייב על כל אחד על לא הודע שלהן מביא אשם תלוי על כל אחד ואחד. חלב ונותר אחד מהם, ואין ידוע איזה מהם אכל; אשתו נדה ואחותו עמו באחת מהן, ואין ידוע באיזו מהן שגג; שבת ויום הכפורים, ועשה השמשות, ואין ידוע באיזה מהם עשה - רבי אליעזר מחייב ח' יהושע פוטר. אמר רבי יוסי: לא נחלקו על העושה מלאכה בי שהוא פטור, שאני אומר: מקצת מלאכה עשה מהיום, ומקצתה מה נחלקו? על העושה בתוך היום, ואין ידוע אם בשבת עשה הכפורים עשה; או על העושה, ואין ידוע מעין איזו מלאכה אליעזר מחייב חטאת; ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יהודה: פוט יהושע אף מאשם תלוי. ג. רבי שמעון שזורי ורבי שמעון אומרים על דבר שהוא משום שם אחד, שהוא חייב; ועל מה נחלקו? על משום שני שמות, שרבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוט יהודה: אפלו נתכון ללקט תאנים, ולקט ענבים, ענבים ולקט שחורות ולקט לבנות, לבנות ולקט שחורות - רבי אליעזר מחייב ר' יהושע פוטר. אמר רבי יהודה: תמה אני אם יפטר בה רבי יהו למה נאמר: "אשר חטא בה"? פרט למתעסק.

אות ע

(מסכת שביעית פרק א)

א. עד אימתי חורשין בשדה האילן ערב שביעית? בית שמאי אומר שהוא יפה לפרי; ובית הלל אומרים: עד העצרת. וקרובין דברי כדברי אלו. ב. איזהו שדה האילן? כל שלשה אילנות לבית סאה, לעשות כפר דבלה של ששים מנה באיטלקי, חורשים כל בית סאה פחות מכאן, אין חורשין להן אלא מלא האורה וסלו חוצה לו. ג. סרק ואחד אילן מאכל, רואין אותו כאלו הם תאנים: אם ראו כפר דבלה של ששים מנה באיטלקי, חורשים כל בית סאה בש מכאן, אין חורשים להם אלא לצרכו. ד. הנה אחד עושה כפר דבלו

עוֹשִׁין, או שְׁנַיִם עוֹשִׁין וְאַחַד אֵינוֹ עוֹשֶׂה - אֵין חוֹרְשִׁין לָהֶם אֱלֹא שְׂיֵהִיו מְשַׁלְּשָׁה עַד תְּשַׁעָּה. הָיוּ עֹשְׂרָה, מְעַשְׂרָה וּלְמַעְלָה - בֵּין עוֹשֵׁי עוֹשִׁין, חוֹרְשִׁין כָּל בֵּית סָאָה בְּשִׁבְלֵן. שְׁנַאֲמַר: "בְּחָרִישׁ וּבְקָצִיר תַּצְרִיךְ לומר חָרִישׁ וְקָצִיר שֶׁל שְׁבִיעִית, אֱלֹא חָרִישׁ שֶׁל עָרֵב שְׁבִיעִית בְּשִׁבְעִית, וְקָצִיר שֶׁל שְׁבִיעִית שֶׁהוּא יוֹצֵא לְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית. ה. אוֹמַר: מֵה חָרִישׁ רְשׁוּת, אֶף קָצִיר רְשׁוּת, יֵצֵא קָצִיר הָעֶמֶר. ה. שֶׁ שֶׁל שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים, הָרִי אֵלוֹ מְצַטְרָפִין, וְחוֹרְשִׁין כָּל בֵּית סָאָה בְּשִׁי יֵהֵא בֵּינֵיהֶם? רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמַר: כִּדִּי שְׂיֵהֵא הַבְּקָר עוֹבֵר בְּכִי נְטִיעוֹת מְפִזְרוֹת בְּתוֹךְ בֵּית סָאָה, חוֹרְשִׁין כָּל בֵּית סָאָה בְּשִׁבְלֵן עַד הָיוּ עֲשׂוּיוֹת שׁוֹרָה וּמְקַפּוֹת עֵטְרָה, אֵין חוֹרְשִׁין לָהֶם אֱלֹא לְצָרְכָן. וְהַדְּלוּעִים מְצַטְרָפִין לְתוֹךְ בֵּית סָאָה. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמַר דְּלוּעִים לְבֵית סָאָה, חוֹרְשִׁין כָּל בֵּית סָאָה עַד ראשׁ הַשָּׁנָה. ח. עַד אֵי נְטִיעוֹת? רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמַר: עַד שְׂיַחֲלוּ; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמַר שְׁנַיִם; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמַר: נְטִיעָה כְּשִׁמָּה. אֵילָן שְׁנַגְמָם וְהוֹצִיא חֵל וּלְמַטָּה - כְּנְטִיעָה, מְטַפֵּחַ וּלְמַעְלָה - כְּאֵילָן; דְּבַרִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

אות פ

(מסכת פרה פרק ד)

א. פֶּרֶת חֲטָאת שֶׁשְׁחָטָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה, קִבֵּל וְהִזָּה שְׁלֹא לְשִׁמָּה, או י לְשִׁמָּה, או שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה - פְּסוּלָה; רַבִּי אֶלְיָעָזָר מְכַשֵּׁיר. זָדִים וְרִגְלִים - פְּסוּלָה; רַבִּי אֶלְיָעָזָר מְכַשֵּׁיר. וְשֹׁלֵא בְּכֶהֱן גְּדוּל - ו יְהוּדָה מְכַשֵּׁיר. וּבְמַחֲסֵר בְּגָדִים - פְּסוּלָה. וּבְכָלֵי לֶבֶן הִיתָה נַעֲשִׂין חוּץ מִגִּתָּה, או בְּשִׁתֵּי גִתוֹת, או שֶׁשָּׂרַף שְׁתֵּים בְּגַת אַחַת - פְּסוּלָה. ו כְּנֶגֶד הַפֶּתַח - פְּסוּלָה. הִזָּה מִשְׁשִׁית שְׁבִיעִית, חֲזַר וְהִזָּה שְׁבִיעִיו מִשְׁבִּיעִית שְׁמִינִית, וְחֲזַר וְהִזָּה שְׁמִינִית - כְּשֵׁרָה. ג. שְׂרָפָה שְׁלֹא בְּעַצְ עֲצִים, אֶפְלוֹ בְּקֶשׁ אוּ בְּגִבְבָּה - כְּשֵׁרָה. הַפְּשִׁיטָה וְנִתְחָה - כְּשֵׁרָה. שֶׁר לֶאֱכֹל מִבְּשָׂרָה, וְלִשְׁתּוֹת מִדָּמָה - כְּשֵׁרָה. רַבִּי אֶלְיָעָזָר אוֹמַר: ז פּוֹסְלָת בַּפֶּרֶה. ד. כָּל הָעֶסוּקִין בַּפֶּרֶה מִתְחַלָּה וְעַד סוּף - מְטַמֵּ וּפּוֹסְלִים אוֹתָהּ בְּמִלְאָכָה. אֶרֶע בָּהּ פְּסוּל בְּשִׁחִיטָתָה - אֵינָה מְטַמֵּ אֶרֶע בָּהּ בְּהִזְיָתָה, כָּל הָעוֹסֵק בָּהּ לִפְנֵי פְּסוּלָה - מְטַמֵּאָה בְּגָדִים, לֹא אֵינָה מְטַמֵּאָה בְּגָדִים; נִמְצָא חֲמִרָה קְלָה. לְעוֹלָם מוֹעֲלִין בָּהּ, וּמִרְבֵּ וּמַעֲשִׂיהָ בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה. הַמְּלָאכָה פּוֹסְלָת בָּהּ עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶפְר. וְהַמְּל בַּמַּיִם עַד שֶׁיִּטְּלוּ אֶת הָאֶפְר.

אות צ

(מסכת פרה פרק ט)

א. צלוחית שנפל לתוכה מים כל שהן - רבי אליעזר אומר: יזה ו
 וחכמים פוסלין. ירד לתוכה טל - רבי אליעזר אומר: יניחנה ב
 עולה; וחכמים פוסלין. נפל לתוכה משקין ומי פרות - יערה, וצרי
 קומוס, וקנקנתום, וכל דבר שהוא רושם - יערה, ואינו צריך ל
 לתוכה שקצים ורמשים ונתבקעו, או שנשתנו מראיהם - פסולין. ו
 כד ובין כד - פוסלת, מפני שהיא כשפופרת. רבי שמעון ורבי אלי
 אומר: הדירה והכנה שבתבואה - כשרים, מפני שאין בהם לו
 מהן בהמה או חיה - פסולין. כל העופות פוסלין, חוץ מן היונה,
 מוצצת. כל השרצים אינם פוסלין, חוץ מן החלדה, מפני שהיא
 גמליאל אומר: אף הנחש, מפני שהוא מקיא; רבי אליעזר אומר:
ד. החושב על מי חטאת לשותות - רבי אליעזר אומר: פסל; רבי יר
 כשיטה. אמר רבי יוסי: במה דברים אמורים? במים שאינם מק
 במים המקדשין - רבי אליעזר אומר: כשיטה; רבי יהושע אומר
 גרגר - כשר. ה. מי חטאת שנפסלו - לא יגבלם בטיט, שלא יו
 לאחרים; רבי יהודה אומר: בטלו. פרה ששתת מי חטאת - בשרו
 לעת; רבי יהודה אומר: בטלו במעיה. ו. מי חטאת ואפר חטאת -
 בנהר ובספינה, ולא ישיטם על פני המים, ולא יעמד בצד זה ויזרי
 אבל עובר הוא במים עד צוארו. עובר הוא הטהור לחטאת, ובידי
 הטהור לחטאת, ובמים שאינם מקדשין. ז. אפר כשר שנתערב בא
 הולכין אחר הרב לטמא, ואין מקדשין בו; רבי אליעזר אומר: מ
ח. מי חטאת שנפסלו - מטמאים את הטהור לתרומה בידי ו
 הטהור לחטאת לא בידי ולא בגופו. נטמאו - מטמאים את הטה
 בידי ובגופו, ואת הטהור לחטאת בידי, אבל לא בגופו. ט. אפר
 על גבי המים שאינן ראויין לקדש - מטמאין את הטהור לת
 ובגופו; את הטהור לחטאת, לא בידי ולא בגופו.

אות ק

(מסכת מעילה פרק ד)

א. קדשי המזבח מצטרפין זה עם זה למעילה, ולחייב עליהן משום
 וטמא. קדשי בדיק הבית מצטרפין זה עם זה. קדשי המזבח ו
 הבית, מצטרפין זה עם זה למעילה. ב. חמשה דברים בעולה מצט
 זה: הבשר, והחלב, והסלת, והיין, והשמן. וששה בתודה: הבג

והסלת, והיין, והשמן, והלקחם. התרומה, ותרומת מעשר, ותרומו דמאי, החלה, והבכורים - מצטרפין זה עם זה לאסור, ולחייב החמש. ג. כל הפגולין מצטרפין זה עם זה. כל הנותרין מצטרפין כל הנבלות מצטרפות זו עם זו. כל השרצים מצטרפין זה עם זה ובשרו מצטרפין. ככל אמר רבי יהושע: כל שטמאתו ושעורו שוין זה עם זה; טמאתו ולא שעורו, ולא טמאתו, לא טמאתו ו אין מצטרפין זה עם זה. ד. הפגול והנותר אין מצטרפין זה עם זה שני שמות. השרץ והנבלה, וכן הנבלה ובשר המת - אין מצטרפי לטמא, אפלו כקל שבשניהם. האכל שנטמא באב הטמאה וש הטמאה - מצטרפין זה עם זה לטמא כקל שבשניהם. ה. מצטרפין: לפסול את הגויה בכחצי פרס, במזון שתי סעודות לער לטמא טמאת אכלין, בכגרוגרת להוצאת שבת, בכפותבת ביום ה המשקין מצטרפין לפסול את הגויה ברביעית, ובמלא לגמיו ביום הערלה וכלאי הפרס מצטרפין זה עם זה. רבי שמעון אומר: אין הבגד והשק, השק והעור, העור והמפץ - מצטרפין זה עם זה. אומר: מפני שהן ראויין לטמא מושב.

אות ר

(מסכת חולין פרק יא)

א. ראשית הגז נוהג בארץ, ובחוצה לארץ, בפני הבית ושלא בחלון, אבל לא במקדשין. חמר בזרוע ובלחיים ובקבה מראשית נ והלחיים והקבה נוהגים בבקר ובצאן, במרבה ובמעט; וראשית ה אלא ברחלות, ואינו נוהג אלא במרבה. ב. וכמה הוא מרבה? אומרים: שתי רחלות, שנאמר: "יחיה-איש עגלת בקר ושתי-צאן אומרים: חמש, שנאמר: "חמש צאן עשויות". רבי דוסא בן הרו חמש רחלות גוזזות מנה, מנה, ופרס - חיבות בראשית הגז. וחכמי חמש רחלות, גוזזות כל שהן. וכמה נותנין לו? משקל חמש סלע שהן עשר סלעים בגליל; מלבן ולא צואי, כדי לעשות ממנו בגד קי "תתן-לו" - שיהא בו כדי מתנה. לא הספיק לתנו לו עד שצבעו - ולא צבעו - חיב. הלוקח גז צאנו של נכרי - פטור מראשית הגז צאנו של חברו: אם שיר המוכר - המוכר חיב. לא שיר - הלוקח שני מינים, שחופות ולבנות, מכר לו שחופות, אבל לא לבנות, זכר נקבות - זה נותן לעצמו וזה נותן לעצמו.

אות ש

(מסכת שביעית פרק ו)

א. שלש ארצות לשביעית: כל שהחזיקו עולי בבל, מארץ ישראל ונאכל ולא נעבד; וכל שהחזיקו עולי מצרים, מכזיב ועד הנהר נאכל אבל לא נעבד; מן הנהר ומאמנה ולפנים, נאכל ונעבד. ב. ע בסוריא, אבל לא במחבר. דשים וזורין ודורכין ומעמרין, אבל לא בוצרין ולא מוסקים. כלל אמר רבי עקיבא: כל שפיוצא בו ישראל, עושין אותו בסוריא. ג. בצלים שירדו עליהם גשמים וצמו העלין שלהם שחורין, אסורין; הוריקו - הרי אלו מתרין. רב אנטיגנוס אומר: אם יכולין להתלש בעלין שלהן, אסורין; וכנגד שביעית מתרין. ד. מאימתי מתר אדם לקח ירק במוצאי שביעיו פיוצא בו. עשה הבכיר, התר האפיל. רבי התיר לקח ירק במוצא מיד. ה. אין מוציאין שמן שרפה ופרות שביעית, מהארץ לחוצה רבי שמעון: שמעתי בפרוש, שמוציאין לסוריא ואין מוציאין לחוץ אין מביאין תרומה מחוצה לארץ. אמר רבי שמעון: שמו שמוציאין מסוריא ואין מביאין מחוצה לארץ.

אות ת

(מסכת ברכות פרק ד)

א. תפלת השחר עד חצות; רבי יהודה אומר: עד ארבע שעות. תנן עד הערב; רבי יהודה אומר: עד פלג המנחה. תפלת הערב אין לו מוספין כל היום; רבי יהודה אומר: עד שבע שעות. ב. רבי נחוניא היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפלה קצרה. אנ מקום לתפלה זו? אמר להם: בכניסתי אני מתפלל, שלא תארע תי וביציאתי אני נותן הודיה על חלקי. ג. רבן גמליאל אומר: בכל אדם שמונה עשרה. רבי יהושע אומר: מעין שמונה עשרה. רבי עקיבא שמונה תפלתו בפיו יתפלל שמונה עשרה; ואם לאו מעין שמונה רבי אליעזר אומר: העושה תפלתו קבע אין תפלתו תחנונים. אומר: המהלך במקום סכנה, מתפלל תפלה קצרה. אומר: הושע עמך את שארית ישראל; בכל פרשת העבור יהיו צרכיהם לפניך; ה' שומע תפלה. ה. היה רוכב על החמור, ירד; ואם אינו יכול לירד פניו; ואם אינו יכול להחזיר את פניו, יכוון את לבו כנגד בית קדש היה יושב בספינה, או בקרון, או באסדה יכוון את לבו כנגד הקדשים. ז. רבי אלעזר בן עזריה אומר: אין תפלת המוספין אלא

וְחֻכְמַיִם אֹמְרִים: בְּחֶבֶר עִיר וְשָׁלָא בְּחֶבֶר עִיר. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר
מְקוֹם שֵׁישׁ חֶבֶר עִיר, הִיחִיד פָּטוּר מִתְּפִלַּת הַמּוֹסָפִין.

מסכת מקואות פרק ז' (אותיות נשמה)

יֵשׁ מְעַלִּין אֶת הַמְּקוֹה וְלֹא פּוֹסְלִין, פּוֹסְלִין וְלֹא מְעַלִּין, לֹא מְעַלִּין!
אֵלוּ מְעַלִּין וְלֹא פּוֹסְלִין: הַשֶּׁלֶג, וְהַבָּרָד, וְהַכֶּפֶז, וְהַגְּלִיד, וְהַמֶּ
הַנְּרוֹק. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: הִזֵּה רַבִּי יִשְׁמַעֵאל דָּן כְּנֶגְדֵי לּוֹמֵר: הַשֶּׁלֶג
אֶת הַמְּקוֹה. וְהַעִידוּ אֲנָשִׁי מִידְבָּא מְשֻׁמוּ, שֶׁאָמַר לָהֶם: צְאוּ וְהִבִּיֵא
מְקוֹה בְּתַחֲלָה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אֹמֵר: אָבֵן הַבָּרָד כְּמַיִם. כִּיצַד
פּוֹסְלִין? מְקוֹה שֵׁישׁ בּוֹ אַרְבַּעִים סָאָה חָסֵר אַחַת, נִפְל מֵהֶם כִּ
וְהֶעֱלֵתוּ, נִמְצְאוּ מְעַלִּין וְלֹא פּוֹסְלִין.

יש מעלין. משלימין לארבעים סאה: **ולא פוסלין**. בשלשה לוגין שאובין. וכולהו מפרש כיצד
שיורדין נקפים: **גליד**. מים שקפאו על פני הארץ או על פני המים: **טיט הנרוק**. טיט רך ור
רוק: **אבן הברד כמים**. כמים שאובים דאמרינן לקמן פוסלים ולא מעלים. ואין הלכה כר
והלכה כעדותן של אנשי מידבא שעושין מקוה מן השלג אפילו לכתחלה: **נמצאו מעלין**. ע
פוסלין. בשלשה לוגין שאובין. שהרי סאה היא הרבה יותר משלשה לוגין, ולא נפסל המקוה בכ

אֵלוּ פּוֹסְלִין וְלֹא מְעַלִּין: הַמַּיִם בֵּין טַמְאִים בֵּין טְהוּרִים, וַיְמִי נ
שְׁלֻקוֹת, וְהַתְּמָד עַד שְׁלָא הַחֲמִיץ. כִּיצַד פּוֹסְלִין וְלֹא מְעַלִּין? מִכִּ
אַרְבַּעִים סָאָה חָסֵר קָרְטוּב, וְנִפְל מֵהוּ קָרְטוּב לְתוֹכוֹ - לֹא הֶעֱ
בְשֻׁלְשָׁה לָגִין. אֲבָל שְׁאָר הַמְּשֻׁקִּין, וַיְמִי פִירוֹת, וְהַצִּיר, וְהַמֶּ
מְשֻׁהָחֵמֵץ - פְּעָמִים מְעַלִּין וּפְעָמִים שְׂאִינָן מְעַלִּין. כִּיצַד? מִקַּ
אַרְבַּעִים סָאָה חָסֵר אַחַת, נִפְל לְתוֹכוֹ סָאָה מֵהֶם - לֹא הֶעֱלֵתוּ. הִיוּ
סָאָה, נָתַן סָאָה וְנִטַּל סָאָה - הֲרִי זֶה כְּשֵׁר.

המים. שאובין. בין טמאין בין טהורים: **מי כבשים**. מים שכבשו בהן זיתים או מיני ירקות:
ששלקו בהן שלקות: **והתמד**. חרצנים וזגים או שמרים שנתן עליהן מים: **עד שלא החמיץ**. ד
כמי פירות: **קורטוב**. אחד מששים וארבע בלוג: **פעמים מעלין**. כדמפרש, כשיש במקוה או
כשרים ונתן בו סאה מי פירות, ואח"כ נטל סאה ממנו מים ומי פירות מעורבים יחד, הרי ו
פירות שנשארה במקוה משלימים את המקוה: **פעמים אין מעלין**. כדקתני במקוה שיש בו או
אחת:

הָדִיחַ בּוֹ סֵלִי זֵיתִים וְסֵלִי עֲנָבִים, וְשָׁנוּ אֶת מְרָאִיו - כָּשָׁר. רַבִּי יוֹסֵפְךָ
הֶצְבֵּעַ פּוֹסְלִין אוֹתוֹ בְּשִׁלְשָׁה לְגִין, וְאֵינָן פּוֹסְלִין אוֹתוֹ בְּשָׁנוּי מְרָאָה
זֵין וּמַחֲל, וְשָׁנוּ אֶת מְרָאִיו - פָּסוּל. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִמְתִּין לוֹ עַד שֶׁיֵּין
וְיַחְזְרוּ מְרָאֵיהֶן לְמְרָאָה הַמַּיִם. הָיוּ בּוֹ אַרְבָּעִים סָאָה, מִמֶּלֶא .
לְתוֹכוֹ, עַד שֶׁיַּחְזְרוּ מְרָאֵיהֶן לְמְרָאָה הַמַּיִם.

ושינו את מראיו כשר. דהדחת כלים לא חשיבא שינוי מראה: **ואין פוסלים אותו בשינוי מרא**
לית ביה מששא: **מוחל.** מים היוצאים מן הזיתים: **ימתין עד שירדו גשמים.** דלמלאות בכתף &
עסקינן, שהוא נפסל בשלשה לוגין: **ממלא בכתף.** דמקוה שלם אין השאובים פוסלים אותו לעו

נפל לתוכו זין או מחל, ושינוי מקצת מראיו, אם אין בו מראה מ
סאה - הרי זה לא יטבל בו.

אין בו מראה מים ארבעים סאה. אם אין במקוה ארבעים סאה שיש בהן מראה מים, לא יט
אפילו באותו צד שיש בו מראה מים, ואם טבל לא עלתה לו טבילה:

שלשה לגין מים, ונפל לתוכן קרטוב זין, והרי מראיהן כמראה
למקוה - לא פסלוהו. שלשה לגין מים חסר קרטוב, ונפל לתוכן &
והרי מראיהן כמראה המים, ונפלו למקוה - לא פסלוהו. רבי יו
אומר: הכל הולך אחר המראה.

ונפלו למקוה לא פסלוהו. הואיל והן נראין כיון, ומי פירות אין פוסלין בשלשה לוגין: **הכל הו**
אף על פי שאין החלב פוסל המקוה ואין במים שיעור שלשה לוגין לפסול, מכל מקום כיון שיש
שנראין כמים, חשבינן להו כאילו כולן מים ופוסלין. ואין הלכה כרבי יוחנן בן נורי:

מקוה שיש בו ארבעים סאה מכוונות, ירדו שנים וטבלו זה אחר זו
טהור, והשני טמא. רבי יהודה אומר: אם היו רגליו של ראשון נוג
אף השני טהור. הטביל בו את הסגוס, והעלהו, מקצתו נוגע במ
הפר והפסת של עור, כיון שהגביה שפתותיהם מן המים - המ
שאובין. כיצד יעשה? מטבילן ומעלה אותם דרך שוליהם.

והשני טמא. דודאי חסר שיעור המקוה בטבילתו של ראשון: **אף השני טהור.** דאמרינן גוד א
המים שהעלה הראשון בגופו הן מחוברין למי מקוה ולא נחסר משיעורו כלום. ופירשו בגב
טיהר רבי יהודה אלא במעלות דרבנן, כגון שהיה טהור לחולין וטבל להיות טהור למעשר,
למעשר וטבל להיות טהור לתרומה. אבל לעלות מטומאה גמורה לטהרה, דברי הכל טמא
יהודה: **סגוס.** בגד צמר עב, וקורין לו בערבי אלבורנו"ס, ובולע מים הרבה: **מקצתו נוגע במי**
שיש בו מ' סאה מצומצמות איירי וטבל בו אדם לאחר שהטביל בו את הסגוס, טהור הא
שנחסר שיעור מקוה בטבילת הסגוס, מאחר שמקצת הסגוס נוגע במים. ור' יהודה היא דסב
גוד אחית: **המים שבתוכן שאובים.** וחוזרים ופוסלים את המקוה בשלשה לוגים. שהרי
ארבעים סאה מכוונות ונתחסר כשהגביה שפתותיהן מן המים: **ומעלה אותם דרך שוליהנ**
המים שבתוכן למקוה ויפסלו כל מימיו:

הטביל בו את המטה, אף על פי שרגליה שוקעות בטיט העבה - ט
 שהמים מקדמין. מקוה שמימיו מרדדין, כובש אפלו חבילי !
 חבילי קנים, כדי שיתפחו המים, ויורד וטובל. מחט שהיא נתונה
 המערה, היה מוליך ומביא במים, כיון שעבר עליה הגל - טהורה.

הטביל בו את המטה. שרגליה גבוהות, ואי אפשר להטבילה כולה כאחת במקוה קטן כזה ו
 אא"כ רגליה שוקעות בטיט: העבה. שאינו נרוק ואין מטבילין בו: שהמים מקדמין. להטב
 שישקעו בטיט, ובמים הוטבלו: שמימיו מרודדים. שאין המים עמוקים, מחמת שהמכ
 מתפשטים בכולו. ואע"פ שיש בו ארבעים סאה אין כל גופו מתכסה במים בבת אחת: כוב
 מקוה: אפילו חבילי עצים וקנים. ואע"ג דנראה כמקוה שחלקו, אפילו הכי הואיל והמים נכנ
 חלוק. וכובש דנקט, מפני שהעצים והקנים צפים על פני המים, וצריך לכבוש עליהם אבנים ו
 המים: היה מוליך ומביא במים. מנענע המים בידיו: כיון שעבר הגל. של מים על המעלה ש
 מונח בה וצפו מי הגל על המחט, טהורה. ולפי שהמחט דקה וקטנה וירא פן תפול במים, דרך לו

מסכת כלים פרק כד

א. שלשה תריסין הם: תריס הכפוף - טמא מדרס; ושמשחקין
 טמא טמא מת; ודיצת הערבין - טהורה מכלום. ב. שלש עגלות ו
 כקתדרא - טמאה מדרס; כמטה - טמאה טמא מת; ושל אבני
 מכלום. ג. שלש ערבות הן: ערבה משני לג ועד תשעה קבין שנסדו
 מדרס; שלמה - טמאה טמא מת; והבאה במדה - טהורה מכל
 תבות הן: תבה שפתחה מצדה - טמאה מדרס; מלמעלן - טמא
 והבאה במדה - טהורה מכלום. ה. שלשה תרבוסין הן: של סנ
 מדרס; שאוכלין עליו - טמא טמא מת; ושל זיתים - טהור מכ
 בסיסיות הן: שלפני המטה, ושלפני סופרים - טמאה מדרס; ו
 טמאה טמא מת; ושל מגדל - טהורה מכלום. ז. שלש פנ
 האפיפורין - טמאה מדרס; ושיש בה בית קבול שעוה - טמאה
 וחלקה - טהורה מכלום. ח. שלש מטות הן: העשויה לשכיבה - ט
 של זגגין - טמאה טמא מת; ושל סרגין - טהורה מכלום. ט. ש
 הן: של זבל - טמאה מדרס; של תבן - טמאה טמא מת; והפחלץ
 טהור מכלום. י. שלשה מפצים הן: העשויה לשיבה - טמא מדרס;
 טמא טמא מת; ושל גתות - טהור מכלום. יא. שלש חמתות ושל

הן: המקבילים כשעור - טמאין מדרס; ושאינן מקבלין כשעור - טמת; ושל עור הדג - טהור מכלום. יב. שלשה עורות הן: העשוי לש מדרס; לתכריד הכלים - טמא טמא מת; ושל רצועות ושל סנדי מכלום. יג. שלשה סדינין הן: העשוי לשכיבה - טמא מדרס; לו טמא מת; ושל צורות - טהור מכלום. יד. שלש מטפחות הן: טמאה מדרס; של ספרין - טמאה טמא מת; ושל תכריד, ושל נב טהורה מכלום. טו. שלשה פרקלינין הן: של צדי חיה ועוף - טמא חגבין - טמא טמא מת; ושל קיצין - טהור מכלום. טז. שלש סבי ילדה - טמאה טמאת מדרס; של זקנה - טמאה טמא מת; ושל יו טהורה מכלום. יז. שלש קפות הן: מהוהה שטליה על הבריה - ו הבריה; קטנה על הגדולה - הולכין אחר הגדולה; היו שוות - ו הפנימית. רבי שמעון אומר: כף מאזנים שטליה על שולי המחס טמא, מבחוץ - טהור. טליה על צדו: בין מבפנים בין מבחוץ - טהור

זוהר (קטע מהאדרא זוטא)

אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים, עד דאש ונא כתבנא, סברנא למכתב טפי, ולא שמענא. ולא זקיפנא ריני הוה סגי, ולא הוה יכולנא לאסתכלא. אדהכי אזדעזענא, שמענא ו אומר: ארד ימים ושנות חיים וגו'. שמענא קלא אחרא, חיים שאי

כל ההוא יומא, לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי יכולו דנהורא ואשא הוה בסוחרניה. כל ההוא יומא נפילנא על אר בתר דאזיל אשא, חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים, ד עלמא, אתעטף שכיב על ימיניה, ואנפוי חייכין.

קם רבי אלעזר בריה, ונטיל ידוי ונשיק לון, ונא לחיכנא עני רגלוי. בעו חברייה למבכי, ולא יכולו למלא. שארו חברייה ב אלעזר בריה נפיל תלת זמנין, ולא יכול למפתח פומיה. לבתר אבא אבא. תלת הון, חד אתחזרו. השתא תנווד חיותא, צפן משתקעו בנוקבאן דימא רבא, וחברייה כלהו שתין דמא.

קם רבי חייא על רגלוי ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתפי

עָלֶן. הַשְּׁתָּא לָאוּ הוּא עֵדוֹן, אֶלְא לְאִשְׁתְּדָלָא בִּיקָרִיָּה. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר
נָטְלוּ לִיָּה בְּטִיקְרָא דְסִיקְרָא, מֵאֵן חָמָא (ס"א ערעורא וערבוביא) עֲרַבּוּבִין
וְכָל בֵּיתָא הָוָה סְלִיק רִיחִין סְלִיקוּ בֵּיהּ בְּפוּרִיָּה, וְלֹא אִשְׁתַּמֵּשׁ בֵּין
אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא.

אָתוּ טְרִיקִין, וּמֵאֲרִי תְרִיסִין דְכָפַר צְפָרִי וְטֵרְדָאן בְּהוּ (ס"א דצפרי וט
מְרוּנְיָא, צְוּוּחִין בְּקִטְרִין, דְחָשִׁיבוּ דְלֹא יִתְקַבֵּר תַּמָּן. בְּתַר דְנִפְקֵן
סְלִיק בְּאִוִּירָא. וְאִשָּׂא הָוָה לְהִיט קַמִּיהָ, שְׁמַעוּ קָלָא, עוּלוּ וְאִתְּ
לְהִלוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, יְבֵא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מְשַׁכְּבוֹתָם.

כַּד עָאֵל לְמַעְרְתָא שְׁמַעוּ קָלָא בְּמַעְרְתָא, זֶה הָאִישׁ מְרַעִישׁ הַ
מְמַלְכוֹת, כַּמָּה פְּטָרִין בְּרַקִּיעָא מְשַׁתְּכִין (ס"א ולא משתכחין) בְּיוֹמָא דִּין
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, דְמֵאֲרִיָּה מְשַׁתְּבַח בֵּיהּ בְּכָל יוֹמָא. זְכָאָה חוּגִ
וְתַתָּא. כַּמָּה גְּנִיזִין עֲלָאִין מְסַתְּמָרֵן לִיָּה, עָלִיָּה אֲתַמָּר: וְאִתְּהַ לְדָ
וְתַעֲמוּד לְגוֹרְלָד לְקַץ הַיָּמִין.

תפילה לאחר הלימוד

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלַכְנוּ, מְצִילֵנוּ בּוֹ
וְעוֹשֵׁנוּ, שְׁתִּקְבֵּל בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים לְמוֹדְנוּ אֲשֶׁר לְמַדְנוּ לְפָנֶיךָ, לְזַכּוֹ
נַפְשׁ נְשָׁמַת (פב"פ). וַיַּעֲלוּ לְרָצוֹן וּלְנַחַת רוּחַ לְפָנֶיךָ כִּסֵּא כְבוֹדְךָ לְךָ
שְׁפַעַת יַפְעַת אִוְרוֹת טַלְדָּךְ, כְּדֵי שְׁתַּכְנִס לְגוֹן עֵדוֹן עֲלִיוֹן, לְאִוֵּר בְּאִוֵּר
מְזִיו שְׁכִינְתְּךָ. וְתַהֲיֶה לָּהּ מְנוּחָה נְכוֹנָה בְּגוֹן עֵדוֹן מוֹשְׁבָה כָּל הַיָּמִים
צְדִיקִים. וַיַּעֲמְדוּ עָלֶיךָ מְלָאָכִים הַמוֹנִי מְעַלָּה לְהַמְלִיץ טוֹב בְּעֵין
לְפָנֶיךָ זְכוּתֶיךָ. וּבְזָכוֹת כָּל הַשְּׁמוֹת וְהַצְּרוּפִים וְהַסּוּדוֹת הַיּוֹצְאִין
וְהַמְצַרְפִּים בְּלִמּוּד שְׁלֵמֵנוּ תְקַבְּלֵנָה כְּקַרְבָּנוֹת וּמְנַחוֹת וּנְחוּחִים, וְ
נִוְרָאוֹת לְכֻלָּא הַפְּשַׁע וְלְהַתָּם חֲטָאֵת. וַיִּפְתָּחוּ לָּהּ שַׁעַר הַשְּׁמַיִם וְעַל
יְנַהֲלוּהָ וַיְלִוּוּהָ, וַיּוֹשִׁיבוּהָ בְּמַעוֹן בֵּיתְךָ וּמְקוֹם מְשַׁכָּן כְּבוֹדְךָ, וַיִּסַּת
עֲלִיוֹן, שׁוֹכֵן רוּם חֲבִיוֹן, לְהַצִּילָהּ וְלְהוֹשִׁיעָהּ מִשְׁטָן רָע וּמִמְקַטְ
וְתַהֲיֶה מְנוּחָתָה כְּבוֹד בְּמְנוּחַת שְׁלוֹם הַשְּׁקֵט וּבְטַח. כְּדַכְתִּיב יְבֵא
עַל מְשַׁכְּבוֹתָם הוֹלֵךְ נְכוּחוֹ. עַד שְׁתַּעֲמַד לְגוֹרְלָהּ לְקַץ הַיָּמִין. וַיִּתְקַיֵּן
שְׁכָתוֹב בְּלַע הַמְּוֹת לְנֶצַח וּמְחָה אֲדָנִי אֱלֹהִים דְּמַעָה מַעַל כָּל פְּנִים.
יְסִיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דָּבָר. וְאִתְּהָ יְהוָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אֶל

לְצַרּוֹתֵינוּ דִּי. אָנָּה יְהוָה מַלְטָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לַפְּלִטָּה. וְקָרָא
הַקְּרִיאָה עַל הַגָּאֵלָה וְעַל הַתְּמוּרָה, כִּי אֵין זוֹלָתָךְ לְגֹאֵל וּלְקַבֵּץ
וּמְהֵרָה יָבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְנִקְוָמָה וְנַעֲלָה בֵּית אֶל אֱמוֹן, כִּן יְהִי רְצוֹן:

וַיְהִי נָעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְ
בְרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱמוֹן וְאֱמוֹן: וְאֲנִי תַפְלִיתִי לָךְ יְהוָה יַעַת רְצוֹן;
חֲסִידְךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ: יְהִיו לְרְצוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ הִי

קדיש על ישראל

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא. (אמון) **בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא, כְּרַעוּתִיהַ. וַיִּמְלִי**
וַיִּצְמַח פְּרֻקְנִיָּה, וַיִּקְרַב מְשִׁיחָה. (אמון) **בְּחֵיכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחֵי**
יִשְׂרָאֵל, בְּעֵגְלָא וּבְזִמּוֹן קָרִיב, וְאֲמָרוּ אֱמוֹן. (אמון) **יְהִא שְׁמִיהַ רַבָּא מְ**
וּלְעֵלְמֵי עֵלְמִיָּא יִתְבְּרַךְ, וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְבַּ
וַיִּתְהַלַּל, שְׁמִיהַ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמון) **לְעֵלְא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא**
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְּאֲמִירוֹן בְּעֵלְמָא, וְאֲמָרוּ אֱמוֹן. (אמון)

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל-כָּל-תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהַ
בְּאוּרֵיתָא קַדִּישְׁתָּא, דִּי בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל-אַתְרַ וְאַתְרַ, יְהִא
וְלַהוֹן, שְׁלָמָא חַנָּא וְחֲסִידָא וְרַחֲמֵי, מִן קַדְסַ מְאֲרֵי שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, וְ
(אמון)

יְהִא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּא, חַיִּים וְשִׁבְעַ וַיִּשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַנַּ
וְסְלִיחָה וְכַפְּרָה וְרוּחַ וְהַצְּלָה, לָנוּ וּלְכָל-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאֲמָרוּ אֱמוֹן.
שְׁלוֹם בְּמֵרוֹמֵי, הוּא בְּרַחֲמֵי יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל-עַמּוֹ יִשְׁוֹן
אֱמוֹן. (אמון)

השכבה

(לאיש): טוב שם משמון טוב ויום המות מיום הנולדו

(לאשה): אשת חיל מי ימצא ורחק מפנינים מכרה

המרחם על כל בריותיו, הוא יחוס ויחמל וירחם, על נפש רוח
(פב"פ). רוח ה' תניחנו (לאשה: תניחנה) בגן עדן.

ברכת בית העלמין

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר יצר אתכם בדין, ו
בדין, וכלכל אתכם בדין, ויודע מספר כלכם בדין, והוא עתיד
ולקיימכם בדין, ברוך אתה יהוה מחיה המתים.

מזמורי תהילים שנוהגים לקרוא העלמין

פרק-לג

רננו צדיקים ביהוה לישרים נאווה תהלה: הודו ליהוה בכנור בנגב
לו: שירו לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: כי ישר דבר יהוה
באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ: בדבר י
נעשו וברוח פיו כל צבאם: פניס פניד מי היס נתן באצרות תהו

מִיְהוָה כָּל הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגּוּרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא יְהוָה הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הִנִּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תִּעַנְ לְבוֹ לְדָר וְדָר: אֲשֶׁר־י הַגּוֹי אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהָיו הָעַם בְּחַר לְנַחֲלָה הַבֵּיט יְהוָה רְאֵה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: מִמֶּכּוֹן שִׁבְתּוֹ הַשְׁגִּיחַ אֶל כָּל י הַיָּצַר יַחַד לְבָם הַמִּבִּין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: אִין הַמֶּלֶךְ נוֹשֵׁעַ בְּרַב חַ יִנְצֵל בְּרַב כַּח: שֶׁקֶר הַסּוֹס לַתְּשׁוּעָה וּבְרַב חִילוֹ לֹא יִמְלֹט: הִנֵּה עַ יִרְאוּ לְמִיחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמּוֹת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בְּרָעַב: וַ לִּיהוָה עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבַנּוֹ כִּי בְשֵׁם קִדְשׁוֹ בְּטַחְנוּ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:

פרק-טז

מִכְתָּם לְדוֹד שְׁמֵרְנִי אֶל כִּי חֲסִיתִי בָךְ: אֲמַרְתָּ לִּיהוָה אֲדַנִּי אֲתָר עֲלֶיךָ: לְקִדּוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאָרֶץ הַמָּה וְאֲדִירִי כָּל חֲפְצֵי בָם: יִרְבוּ עַזְ מָהָרוּ בַל אֲסִיף נִסְכֵיהֶם מִדָּם וּבַל אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתָם עַל שְׁפָתַי חֲלָקִי וְכוֹסֵי אֶתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בִנְעַמִים אֶף נַחֲלַת אֲבָרְךָ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתַי: שׁוֹיִתִּי יְהוָה כִּי מִימִינִי בַל אָמוּט: לָכֵן שְׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי אֶף בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לִּי תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשֵׂאוֹל לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרְאוֹת שְׁחַת: תוֹדִיעֵנִי אֲרַח שְׁמַחוֹת אֶת פְּנֶיךָ נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח

פרק-יז

תִּפְלָה לְדוֹד שְׁמַעָה יְהוָה צְדָק הַקְּשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה תִּפְלָתִי מִרְמָה: מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה מִיִּשְׂרָאֵל: בְּחַנְתָּ לְבִי צָרְפַתְנִי בַל תִּמְצָא זְמַתִּי בַל יַעֲבֹר פִּי: לְפַעֲלוֹת אָדָם בְּדָבָר שְׁפָתֶיךָ אֲרַחוֹת פְּרִיץ: תִּמְךָ אֲשֶׁר־י בְּמַעֲגָלוֹתֶיךָ בַל נְמוּטוֹ פְּעַמִּי: אֲנִי קִרְאתִי אֶל הַט אֲזַנְךָ לִי שְׁמַע אֲמַרְתִּי: הַפְּלָה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִ בִּימִינְךָ: שְׁמֵרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵין בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ תִּסְתִּירְנִי: מִפְּנֵי רִשְׁעֵי אִיבֵי בְּנֵפֶשׁ יִקִּיפוּ עָלַי: חֲלָבְמוֹ סָגְרוּ פִימוֹ דָּבָרוּ בְּגֵאוֹת: אֲשֶׁר־ינּוּ סָבְבוּנוּ עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאָרֶץ: דְּמִינּוּ כְּאֲרִיָּה יִכְסּוּף לְטָרוֹף בְּמִסְתָּרִים: קוֹמָה יְהוָה קִדְמָה פָּנָיו הַכְרִיעָהוּ פְּלָטָה נַפְשִׁי מִן מְמַתִּים יָדְךָ יְהוָה מְמַתִּים מִחֲלָד חֲלָקִים בְּחַיִּים (וּצַפִּינָד) וְצַפּוּנָד תִּי יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהַנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלָלֵיהֶם: אֲנִי בְּצָדֶק אֲחַזֶּה פְּנֶיךָ אֲשֶׁ

פרק-עב

לְשַׁלְמָה אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמַלְךְ תָּנוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ לְבֵן מֶלֶךְ : יָדִין עַמֶּךָ בְּ
 בְּמִשְׁפָּט : יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לְעַם וּגְבָעוֹת בְּצַדִּיקָה : יִשְׁפֹּט עֲנִיִּי עִם
 אֲבִיוֹן וַיִּדְכָּא עוֹשֵׁק : יִירְאוּךָ עִם שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרַח דּוֹר דּוֹרִים : יִרְדּוּ
 כְּרִבִּיבִים זְרָזִיף אֶרֶץ : יִפְרַח בְּיָמָיו צַדִּיק וְרַב שְׁלוֹם עַד בְּלֵי יָרַח : וְ
 יָם וּמִנְהַר עַד אֶפְסֵי אֶרֶץ : לִפְנֵי יִכְרְעוּ צַיִים וְאִיבֵיו עֶפֶר יִלְחֲכוּ : מִ
 וְאִיִּים מִנְחָה יִשִּׁיבוּ מַלְכֵי שָׁבָא וְסָבָא אֲשֶׁכֶּר יִקְרִיבוּ : וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּ
 גוֹיִם יַעֲבֹדוּהוּ : כִּי יֵצֵל אֲבִיוֹן מִשׁוּעַ וְעֲנִי וְאִין עֲזָר לוֹ : יַחֲס עַל
 וְנַפְשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ : מִתּוֹךְ וּמִחֲמַס יִגָּאֵל נַפְשָׁם וַיִּיקָר דָּמָם וְ
 וַיִּתֵּן לוֹ מִזֶּהָב שָׁבָא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעֵדוֹ תָּמִיד כָּל הַיּוֹם יִבְרַכְנָהוּ : יְהִי פֶסֶ
 בְּרֵאשׁ הָרִים יִרְעַשׂ כָּל־בְּנוֹן פְּרִיֹו וַיִּצְיָצוּ מֵעִיר כְּעֶשֶׂב הָאֶרֶץ : יְהִי
 לִפְנֵי שָׁמֶשׁ (יִיךְ) יִנּוֹן שָׁמוֹ וַיִּתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל גּוֹיִם יִאֲשְׁרוּהוּ : בָּרוּךְ יְיָ
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ : וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיָמְלֵא
 כָּל הָאֶרֶץ אָמוֹן וְאָמוֹן : כָּלוּ תַפְלוֹת דָּוִד בֶּן יִשִּׁי :

פרק-צא

יֹשֵׁב בְּסִתְרַ עֲלִיוֹן בְּצֵל שַׁדֵּי יִתְלוֹנֵן : אִמֵּר לִיהוָה מַחְסֵי וּמְצוֹדֹתַי
 בוֹ : כִּי הוּא יֵצִילְךָ מִפַּח יְקוֹשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת : בְּאֲבָרְתוֹ יִסֹּךְ לְךָ וְתַחַת נִ
 צָנָה וְסַחְרָה אָמַתּוֹ : לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה מַחֲץ יַעוֹף יוֹמָם : מִדְּבַר
 מִקְטָב יִשׁוּד צְהָרִים : יִפֹּל מִצַּדִּיךָ אֶלְךָ וּרְבֵבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ
 תְּבִיט וְשַׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאָה : כִּי אֲתָה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיוֹן שְׁמֹת
 תִּאֲנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאֵהָלְךָ : כִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה לְךָ י
 דְּרָכֶיךָ : עַל כַּפִּים יִשְׂאוּנֶךָ פֶּן תִּגָּף בְּאֲבוֹן רִגְלֶךָ : עַל שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ
 וְתִנּוֹן : כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יִדַע שְׁמִי : יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶה
 בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבֹּדְהוּ : אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי :

פרק-קד

בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלָּתָּהּ מְאֹד הוֹדוּ וְהִדְרֵה לְבָשֶׁת
 כְּשִׁלְמָה נוֹטָה שָׁמַיִם כִּירִיעָה: הַמְקַרְה בְּמַיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׁם נ
 הַמְהַלֵּךְ עַל כַּנְפֵי רוּחַ: עֲשֵׂה מְלֶאכֶיךָ רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו אֲשֶׁר לֵהִט: י
 מְכוּנְיָהּ בַּל תִּמְוֹט עוֹלָם וְעַד: תְּהוֹם כְּלָבוּשׁ כְּסִיתוֹ עַל הָרִים יַעֲמֵ
 גְעָרְתֶּךָ יְנוּסוֹן מִן קוֹל רַעֲמֶךָ יַחֲפֹזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יִרְדּוּ בְּקַעוֹת אֶ
 יִסְדֹּת לָהֶם: גְּבוּל שָׁמַיִת בַּל יַעֲבְרוּן בַּל יִשׁוּבוּן לְכִסּוֹת הָאָרֶץ: הַמְעַ
 בְּנַחֲלִים בֵּין הָרִים יִהְלִכוּן: יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צִמֵּ
 עוֹף הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוּן מִבֵּין עֲפָאִים יִתְנוּ קוֹל: מִשְׁקָה הָרִים מֵעַל
 מַעֲשֵׂיךָ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ: מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה וְעֵשֶׂב לְעַבְדַּת הָאָדָם ל
 מִן הָאָרֶץ: וַיִּין יִשְׁמַח לִבָּב אָנוּשׁ לְהַצְהִיל פְּנִים מִשְׁמֹן וְלֶחֶם לִבָּב
 יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אֲרָזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע: אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנֶנוּ חֲסִי
 בֵיתָה: הָרִים הַגְּבוּהִים לִיעֲלִים סִלְעִים מַחֲסֵה לְשִׁפְנִים: עֲשֵׂה יַר
 שְׁמֵשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תִּשֶׁת חֲשָׁךְ וַיְהִי לַיְלָה בּוֹ תִרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יַעוּ
 שְׂאֲגִים לְטָרֶף וּלְבִקֵּשׁ מֵאֵל אֲכָלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאֲסֹפּוּן וְאֵל מְעוֹנֵ
 יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ וְלַעֲבֹדְתוֹ עַדֵי עָרֵב: מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה כָּלֵם בּוֹ
 מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: זֶה הַיָּם גְּדוֹל וּרְחֹב יָדָיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין
 קִטְנוֹת עִם גְּדֻלוֹת: שָׁם אֲנִיּוֹת יִהְלִכוּן לְוִיתָן זֶה יִצְרַת לְשַׁחַק בּוֹ:
 יִשְׁבְּרוּן לְתֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדֶךָ יִשְׁבְּעוּן כ
 פְּנִיךָ יִבְהַלּוּן תִּסְף רוּחָם יִגּוּעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן: תִּשְׁלַח רוּחֶךָ יִבּוֹ
 פְּנֵי אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: הַמְבִיט
 יִגַּע בְּהָרִים וַיַּעֲשֶׂנוּ: אֲשִׁירָה לִיהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדֵי
 שִׁיחֵי אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד
 נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

פרק-קל

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרֵאתֶיךָ יְהוָה: אֲדַנֵּי שְׁמְעָה בְּקוֹלֵי תַנּוּ
 קְשִׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנֵי: אִם עוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהִי אֲדַנֵּי מִי יַעֲמֹד: כִּי עַנּוּ
 לְמַעַן תִּנְרָא: קוִיִּתִי יְהוָה קוֹתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֲלֵתִי: נַפְשִׁי לֹאֲד
 לְבַקֵּר שְׂמֵרִים לְבַקֵּר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֲסֹד
 פְּדוּת: וְהוּא יַפְּדֵה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עוֹנֵתָיו: